

รายงานการวิจัย

การสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมอง
ในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน
ในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก

Learning support for enhancing executive functions of
students in disruption of small opportunity extension school
in hard to reach

พรวฤทธิ์ สว่างจันทร์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย
จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สทว.)

การสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมอง
ในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน
ในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก

Learning support for enhancing executive functions of
students in disruption of small opportunity extension school
in hard to reach

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพรรณ สว่างจันทร์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย
จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการวิจัยนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียน พัฒนารูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียน และศึกษาผลการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก พื้นที่วิจัย คือ โรงเรียนบ้านเกาะพะลวย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 5 ชนิด คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แนวคำถามในการสนทนากลุ่ม รูปแบบและคู่มือรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ฯ และแบบประเมินความพึงพอใจ ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น การวิจัยเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอด้วยตาราง และอธิบายเพิ่มเติม สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร สัมภาษณ์ และการสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์ข้อความปลายเปิดด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) หลังจากนั้นทำการสังเคราะห์ สรุปจากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ แล้วเขียนบรรยายเชิงพรรณนา มุ่งพัฒนาและสร้างรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เหมาะสม ส่งผลต่อการประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ เช่น การเรียน การเข้าสังคม การปรับตัวกับผู้อื่น การวางแผน การวางแผนเป้าหมายในการทำงาน เป็นต้น ทั้งนี้ นักเรียนสามารถจัดระเบียบแบบแผนในชีวิตได้นำไปสู่ความสำเร็จทางด้านต่าง ๆ ตลอดจนนักเรียนมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม การวางแผนและการวางแผนเป้าหมาย การปรับตัวและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การคิดยืดหยุ่น เป็นต้น

หัวข้อวิจัย	การสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ ของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก
ผู้ดำเนินการวิจัย	พรพรรณ สว่างจันทร์
หน่วยงาน	สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
ปีงบประมาณ	2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียน พัฒนารูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียน และศึกษาผลการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) พื้นที่วิจัย คือ โรงเรียนบ้านเกาะพะลวย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 5 ชนิด คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แนวคำถามในการสนทนากลุ่ม รูปแบบและคู่มือรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ฯ และแบบประเมินความพึงพอใจ

ผลการวิจัยพบว่า

1) สภาพการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ พบว่า ในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครองของนักเรียน มีทัศนคติเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จในภาพรวม สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.40$, S.D. = .94) โดยพิจารณาทัศนคติเป็นรายด้านที่ได้รับคะแนนน้อยที่สุด และเป็นปัญหาเร่งด่วนในการพัฒนา พบว่า ด้านครูผู้สอนและการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.35$, S.D. = .94) และสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = .84) โดยพิจารณาทัศนคติเป็นรายด้านที่ได้รับคะแนนมากที่สุด พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = .79)

2) การพัฒนารูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก การประเมินความเหมาะสมกับความเป็นไปได้ของรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการ

ชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.25$, S.D.= .62) และระดับความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.47$, S.D.= .50)

3) การศึกษาผลการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก โดยภาพรวมพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามผลการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก โดยมีคะแนนความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ฯ ในภาพรวม ก่อนทำกิจกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.09$, S.D.= .80) โดยพิจารณาทัศนคติเป็นรายด้านที่ได้รับคะแนนน้อยที่สุด และเป็นปัญหาเร่งด่วนในการพัฒนา พบว่า ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ฯ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.88$, S.D.= .74) และหลังทำกิจกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.33$, S.D.= .71) โดยพิจารณาทัศนคติเป็นรายด้านที่ได้รับคะแนนมากที่สุด พบว่า ด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.39$, S.D.= .71)

คำสำคัญ : การสนับสนุนการเรียนรู้ การบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ โรงเรียนขยายโอกาส

Research Title	Learning support for enhancing executive functions of students in disruption of small opportunity extension school in hard to reach
Researcher	Pornwarin Sawangjan
Organization	Early Childhood Major Faculty of Education Suratthani Rajabhat University
Academic Year	2566

Abstract

The purpose of this research is to study the condition of enhancing brain skills for successful life management of students. Develop a learning support model to enhance students' brain skills in managing life successfully. And study the results of using a learning support model to enhance brain skills in managing life successfully for students in a changing situation in a small, hard-to-reach opportunity school. using participatory action research. The research area is Ban Koh Phaluay School. Koh Samui District Surat Thani Province. By Purposive Sampling There are 5 types of tools used in research: Questionnaires, interview forms, group discussion questions format and manual for learning support formats and satisfaction assessment form

The research results found that

1) Conditions for learning brain skills in successfully managing life were found From the perspective of school administrators, teachers, and parents of students. Have an attitude about the condition of learning brain skills in managing life successfully as a whole. The current condition is at a moderate level ($\bar{x} = 3.40$, S.D.= .94). By considering each aspect of attitude that received the least scores. And is an urgent problem in development. It was found that. In terms of teachers and learning management of brain skills in managing life successfully. Is at a moderate level ($\bar{x} = 3.35$, S.D.= .94). And desired conditions at the highest level ($\bar{x} = 4.36$, S.D.= .84) By considering each aspect of attitude

that received the highest score, it was found that. Preparation of educational institutions at the highest level ($\bar{x} = 4.41$, S.D.= .79)

2) Developing a learning support model to enhance brain skills in managing life successfully for students in difficult times in schools to expand opportunities in small, hard-to-reach areas. Evaluating the suitability and feasibility of the learning support model to enhance brain skills in successfully managing life of students in a changing situation. Overall, it is at the highest level. ($\bar{x} = 4.25$, S.D.= .62) and the level of possibility of the model Overall, it is at the highest level. ($\bar{x} = 4.47$, S.D.= .50)

3) Study of the results of using a learning support model to enhance brain skills in managing life successfully for students in a changing situation in a small, hard-to-reach opportunity school. Overall, it was found that. Students who receive a learning experience based on the results of using a learning support model to enhance brain skills in managing life successfully for students in a changing situation in a small, hard-to-reach opportunity school. with parents' satisfaction scores with the learning support model. Overall, before doing the activity at a high level ($\bar{x} = 4.09$, S.D.= .80) By considering each aspect of attitude that received the least scores. and is an urgent problem in development. It was found that the learning management process aspect of the learning support model at a high level ($\bar{x} = 3.88$, S.D.= .74) and after doing activities at the highest level ($\bar{x} = 4.33$, S.D.= .71) By considering each aspect of attitude that received the highest score, it was found that. Personality aspect of teachers at the highest level ($\bar{x} = 4.39$, S.D.= .71)

Keywords: Learning support, Executive functions, School expands opportunities

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ได้รับสนับสนุนการวิจัยจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) ประจำปีงบประมาณ 2566 ผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีที่ให้โอกาสและสนับสนุนให้ผู้วิจัยดำเนินวิจัย และได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากสถานศึกษา ครูผู้สอนระดับปฐมวัย ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองของนักเรียน และนักเรียน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้การสนับสนุนการเผยแพร่การวิจัยด้านการศึกษাপฐมวัย ทำให้ผู้วิจัยมีตั้งใจและมุ่งมั่นในการศึกษาค้นคว้า เพื่อให้งานวิจัยเสร็จสมบูรณ์ สามารถเป็นประโยชน์แก่สถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ ที่สนใจผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือในการวิจัย รวมทั้งคณะกรรมการในการให้คำแนะนำในการปรับปรุงและแก้ไขงานวิจัย และขอขอบคุณสถานศึกษา ครูผู้สอนระดับปฐมวัย ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองของเด็กนักเรียน และนักเรียน ในการให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการวิจัยครั้งนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรอณห์ สว่างจันทร์

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	(ก)
บทคัดย่อภาษาไทย	(ข)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(ง)
กิตติกรรมประกาศ	(ฉ)
สารบัญ	(ช)
สารบัญตาราง	(ณ)
สารบัญภาพ	(ญ)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์	5
1.3 กรอบแนวคิด	5
1.4 ขอบเขตการวิจัย	6
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง/วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย	8
2.2 แนวคิดเกี่ยวข้องกับทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (Executive Functions-EF)	21
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	28
3.1 รูปแบบการวิจัย	29
3.2 ตัวแปรในการวิจัย	29
3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	29
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.5 วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
3.6 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	39
3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล	45
3.9 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	46
3.10 การตรวจสอบข้อมูล	47
บทที่ 4 ผลการวิจัย	48
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	70
5.1 สรุปผลการวิจัย	71
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	75
5.3 ข้อเสนอแนะ	80
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก	85
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย	86
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ	88
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	94
ภาคผนวก ง เอกสารรับรองโครงการวิจัยโดยคณะกรรมการวิจัยในมนุษย์	115
ภาคผนวก จ ประวัติผู้วิจัย	117

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	ลักษณะกิจกรรมสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	41
4.1	ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	49
4.2	สภาพการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ	51
4.3	ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ	58
4.4	ผลการประเมินรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน	61
4.5	ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	64
4.6	ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ฯ	65

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1.1   กรอบแนวคิดของการวิจัย

6

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสถานการณ์ในปัจจุบันเกิดความเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ เป็นประวัติศาสตร์ครั้งสำคัญของโลกที่ต้องจารึกไว้ คือ การเกิดโรคระบาดไวรัสโคโรนา (โควิด - 19) เกิดขึ้นครั้งแรกที่เมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน จนแพร่กระจายไปทั่วทุกมุมโลก ตั้งแต่พ.ศ. 2562 - พ.ศ. 2564 นั้น ทั้งนี้โรคระบาดไวรัสโคโรนา (โควิด - 19) เป็นโรคที่เกี่ยวข้องกับระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง โดยการแพร่เชื้อจากคนสู่คนผ่านทางฝอยละอองจากจมูกหรือปาก เกิดจากการไอหรือจาม หรือจากการเอามือไปจับสัมผัสฝอยละอองแล้วมาจับบนใบหน้าหรือจมูก นอกจากนี้การแพร่ระบาดดังกล่าวมีสถานการณ์ที่ทวีความรุนแรงเป็นวงกว้าง มีสาเหตุเกิดมาจากการชุมนุมขนาดใหญ่ การสัมผัสโรคจากต่างประเทศ ความหนาแน่นของเขตเมือง ฯลฯ (WHO, ออนไลน์) ซึ่งส่งผลกระทบต่อกระดำเนินชีวิตประจำวันของผู้คนที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วโดยไม่ได้เตรียมการใดๆ ไม่ว่าจะเป็นการทำงาน การดูแลสุขภาพอย่างเคร่งครัด การใช้ชีวิตประจำวัน ได้แก่ การรับประทานอาหาร (งดรับประทานอาหารร่วมกันเป็นกลุ่ม ไม่รับประทานอาหารที่ร้าน ซื้ออาหารกลับบ้าน) การเดินทาง การพูดคุย (การเว้นระยะห่าง Social Distancing) การปฏิบัติตน (ใส่แมส พกเจลแอลกอฮอล์) การประชุมรูปแบบออนไลน์ งดการจัดกิจกรรมต่างๆ เป็นต้น (กาญจนา บุญภักดิ์, 2563 : A2) สถานการณ์การระบาดในครั้งนี้จึงเป็นโจทย์สำคัญและมีความท้าทายที่ทุกภาคส่วนจะต้องร่วมกันแก้ไขปัญหา ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตที่แตกต่างไปจากเดิม และจำเป็นจะต้องเรียนรู้ ปรับตัวต่อการดำเนินวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) อย่างเร่งด่วน สิ่งเหล่านี้ นำสู่การสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ เทคโนโลยีใหม่ๆ การปรับเปลี่ยนแนวคิด วิสัยทัศน์ วิธีการจัดการ และการใช้ชีวิตให้รอดปลอดภัยจากการติดเชื้อ (สุภาภรณ์ พรหมบุตร, ออนไลน์) นอกจากการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนไปแล้ว สภาพทางเศรษฐกิจได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง ได้แก่ ธุรกิจการท่องเที่ยว เนื่องจากการปิดพรมแดน และห้ามเคลื่อนย้ายผู้คน ทำให้การท่องเที่ยวหยุดชะงัก และส่งผลกระทบต่อภาคส่วนอื่น ๆ เช่น โรงแรม ร้านอาหาร ร้านบริการต่าง ๆ เป็นต้น จึงทำให้มีการปิดกิจการ คนตกงาน ไม่มีกำลังในการจับจ่าย ซื้อของ แต่สำหรับสินค้าอิเล็กทรอนิกส์รวมทั้งคอมพิวเตอร์กลับขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจและครัวเรือนที่ยังคงต้องทำงานจากที่บ้าน (Work From Home) ส่วนทางด้านสังคม ผู้ที่ได้รับผลกระทบรุนแรงมากที่สุด คือ กลุ่มประชาชนที่มีรายได้น้อย รวมถึง

กลุ่มเปราะบางอื่น ได้แก่ เด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ และคนเจ็บป่วย ซึ่งเป็นผลมาจากการสูญเสียรายได้ ทั้งจากการถูกเลิกจ้าง งานน้อยลง และผลกระทบกลายเป็นลูกโซ่ ไปถึงการลดลงของคุณภาพชีวิต (โสภิต นาธิบ, 2564 : 5 – 11) และด้านการศึกษา ส่งผลให้สถาบันการศึกษาทุกระดับตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาจำเป็นต้องปิดสถานศึกษา และปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ โดยการนั่งเรียนที่บ้าน ลดการเผชิญหน้ากัน โดยการใช้สื่อเทคโนโลยี ได้แก่ สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ เป็นต้น และใช้โปรแกรมและแอปพลิเคชันต่างๆ เช่น Google meet, Zoom, Webex, Microsoft team เป็นต้น และผสมผสานวิธีทั้งออนไลน์และออฟไลน์ โดยผู้สอน จะต้องปรับตัว เรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างเร่งด่วน เพื่อจัดการเรียนการสอนที่สร้างบรรยากาศดึงดูด ความสนใจของผู้เรียน ทำให้ห้องเรียนไม่น่าเบื่อ และเนื้อหาความรู้ที่ได้รับมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนการสอนจะสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีจะต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ปกครองที่ บ้านของผู้เรียนด้วยเช่นกัน ซึ่งผู้ปกครองจะเป็นคอยสนับสนุนสื่อเทคโนโลยี และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ นอกจากนี้ผู้ปกครองมีบทบาทเป็น “ผู้ช่วยครู” ทำหน้าที่ให้ความรู้ ให้กำลังใจ และประเมิน การเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนในยุคโควิด – 19 จึงต้องอาศัยความร่วมมือโดย ผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ปกครองต้องตระหนักถึงภาวะวิกฤตที่ต้องปรับเปลี่ยนแนวคิด คือ การปรับเปลี่ยน Mindset กรอบความคิดหรือทัศนคติให้มีลักษณะที่มีความยืดหยุ่น (Resilience) โดยให้ ความสำคัญการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมากกว่าการนับชั่วโมงเรียน การส่งเสริมความคิด สร้างสรรค์ของนักเรียน การสร้างความสามัคคีในครอบครัว (เทียน ทองแก้ว, 2563 : 6) และกิจกรรมที่ เป็นลักษณะ Active learning เป็นต้น ซึ่งเป็นการให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้มากกว่าผลผลิต ของการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนจะต้องปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนเป็น Coach ให้กับผู้เรียนในการเรียนรู้ใน สิ่งที่ตนเองสนใจและมีความถนัด (วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา, 2562 : 13) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติ

การเรียนรู้ในยุคโควิด – 19 มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในความปกติใหม่ ได้แก่ 1) การ เรียนผ่านระบบออนไลน์ 100% รูปแบบดังกล่าวเหมาะสมกับโรงเรียนที่มีความพร้อมทั้งด้านระบบการ เรียนการสอนและหลักสูตรสำหรับการเรียนผ่านระบบออนไลน์ สิ่งจำเป็นสำหรับรูปแบบดังกล่าว ได้แก่ ความพร้อมของผู้เรียน ความพร้อมของผู้ปกครองในการสนับสนุนทั้งเวลา ความรู้ และทรัพยากร ได้แก่ คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น 2) การเรียนในห้องเรียนเหมาะสม กับโรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวนไม่มาก และมีพื้นที่มากพอให้สามารถปฏิบัติตามนโยบาย Social Distancing การรักษาระยะห่าง และการดูแลสุขภาพอนามัยของนักเรียนอย่างเข้มข้นและเคร่งครัดควบคู่กับการ ให้นักเรียนทุกคนต้องใส่หน้ากากอนามัย และหมั่นทำความสะอาดมือด้วยแอลกอฮอล์ นอกจากนี้ ทาง

โรงเรียนต้องหมั่นฉีดพ่นแอลกอฮอล์อย่างสม่ำเสมอ 3) การเรียนแบบผสมผสานออนไลน์และออฟไลน์ เหมาะสมสำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีจำนวนนักเรียนมากและไม่มีประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์มาก่อน โดยแบ่งเด็กเป็น 2 กลุ่ม เพื่อสลับวันมาเรียน ซึ่งกลุ่มที่เรียนแบบออฟไลน์ต้องปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา โควิด - 19 ส่วนอีกกลุ่มเรียนแบบออนไลน์ที่บ้านของตนเอง และ 4) การเรียนแบบ Home School การเรียนการสอนรูปแบบนี้จะมีเพิ่มมากขึ้นในประเทศไทย เนื่องจากผู้ปกครองมีความกังวลเรื่องความปลอดภัยของบุตรหลาน โดยผู้ปกครองมีบทบาทเป็นผู้จัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้เรียน (Wichai Wongyai and Marut Patphol, 2020) ดังนั้นครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงทักษะและความรู้ที่จำเป็นที่ผู้เรียนควรได้รับ วิธีการเรียนรู้ วิธีการประเมินทักษะและความรู้ที่จำเป็น วิธีการแก้ปัญหาผู้เรียนไม่สนใจ ฯลฯ (กาญจนา บุญภักดิ์, 2563 : A4) นอกจากนี้ครูผู้สอนจะต้อง 1) วิเคราะห์ Passion ของผู้เรียน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของพฤติกรรมการเรียนรู้อันพึงประสงค์ เช่น ความกระตือรือร้น การแสวงหาความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นต้น 2) วิเคราะห์สาระและกิจกรรมการเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน 3) วิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน การเรียนรู้ออนไลน์ การเรียนที่โรงเรียน การเรียนรู้ที่บ้าน การเรียนรู้ชุมชน และเน้นการเรียนรู้ตามแนวทาง Active learning 4) การเตรียมทรัพยากรการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน 5) กิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะเปิดพื้นที่การเรียนรู้ทั้ง 5 ประการ คือ ผู้เรียนกำหนดเป้าหมาย ออกแบบ ประเมิน ใช้ประโยชน์ และสะท้อนคิด และ 6) ประเมินประสิทธิภาพของวิธีการเรียนรู้ (Wichai Wongyai and Marut Patphol, 2020) ซึ่งที่กล่าวมาทั้งหมดล้วนเป็นปรับเปลี่ยนเพื่การดำเนินตามวิถีความปกติใหม่ (New Normal) ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงและมีภาวะพลิกผันอย่างรวดเร็ว

ความเปลี่ยนแปลงที่พลิกผัน และรวดเร็วนี้ ส่งผลให้เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว กรณีที่เห็นได้ชัดเจน คือ การใช้เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้น ล้วนส่งผลต่อพฤติกรรม ความคิด และการใช้ชีวิตของคนในสังคม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้ เรียกว่า การเกิดขึ้นของ Disruption คือ สิ่งที่คุณเคย เข้าใจ เคยชิน เคยเป็น จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ไปสู่สิ่งที่ซับซ้อนคาดเดาไม่ได้ จากอาชีพบางอาชีพหายไปและเกิดขึ้นใหม่ เช่น การถ่ายภาพม้วนฟิล์ม เปลี่ยนเป็นกล้องดิจิทัล การขายของออนไลน์ สำนักพิมพ์คู่สร้างคู่สมปิดตัวลง Delivery เพิ่มมากขึ้น เป็นต้น จึงทำให้ผู้คนจำเป็นต้องเรียนรู้ ฝึกฝนทักษะใหม่ ๆ อย่างเข้าใจ ท่ามกลางโลกอันผันผวนและเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้เด็กไทยต้องมีสมรรถนะที่จำเป็นในโลกยุคพลิกผัน ไม่แน่นอน และคลุมเครือ และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วท่ามกลางการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยี ประกอบด้วย 5 สมรรถนะหลักที่เป็น Hard Skills และ Soft Skills ที่สำคัญจำเป็นต่อการใช้ชีวิตและการปฏิบัติงาน

ให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่ การจัดการ การสื่อสาร การรวมพลังทำงานเป็นทีม การคิดขั้นสูง และการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง (วัฒนาพร ระจิบทุกษ์, 2563) ดังนั้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญควรเริ่มต้นตั้งแต่วัยเด็ก เนื่องจากเป็นวัยแห่งการเรียนรู้ รับรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ง่าย และพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงเพื่อก้าวทันต่อเหตุการณ์และสถานการณ์ในปัจจุบัน ทั้งนี้เด็กจำเป็นจะต้องมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (EF) ซึ่งเป็นทักษะด้านการควบคุมอารมณ์ ความต้องการ ความอยากได้ สามารถยับยั้งได้ กำกับตนเองให้มุ่งมั่นจดจ่อจนนำไปสู่ความสำเร็จได้ เมื่อเด็กโตขึ้นจนย่างเข้าสู่วัยเรียนและวัยรุ่น ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (EF) จะยังมีความสำคัญต่อความสำเร็จทางการเรียนมากขึ้น เนื่องจากเด็กจะต้องรู้จักการบริหารจัดการตนเอง รู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง รู้จักอดทนรอคอย ดังนั้นทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (EF) จึงมีความสำคัญเพราะจะเป็นพื้นฐานในการคิดซับซ้อนขึ้นเรื่อย ๆ เช่น การตัดสินใจ ความอดทน ความมานะพยายาม ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และความสามารถในการฟื้นตัวได้ เปลี่ยนวิกฤตเป็นโอกาสได้ (Resilience) เพื่อกำกับตนเองสู่ความสำเร็จต่อไป (สุภาวดี หาญเมธี และคณะ, 2561 : 26)

จากสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา (โควิด - 19) ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาของประเทศไทยเป็นอย่าง จึงทำให้สถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้เรียน และผู้ปกครองจะต้องปรับตัวในการดำเนินชีวิตตามความปกติใหม่ (New Normal) ทั้งนี้สถานศึกษาไม่ว่าจะขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ได้รับผลกระทบจากโรคระบาดดังกล่าวทั้งสิ้น ในที่นี้ ผู้วิจัยขอกกล่าวถึง โรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งตั้งอยู่บนเกาะในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ โรงเรียนบ้านเกาะพะลวย ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอดอนสัก และทิศตะวันตกของอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งโรงเรียนบ้านเกาะพะลวยเป็นโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็ก และเป็นโรงเรียนเดียวที่ตั้งอยู่บนเกาะพะลวย ตั้งแต่ระดับอนุบาล 1 – มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โดยในเทอม 1 ปีการศึกษา 2564 มีนักเรียนทั้งหมด 59 คน แบ่งเป็นชั้นอนุบาล 2 จำนวน 7 คน อนุบาล 3 จำนวน 8 คน ประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 6 คน ประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 5 คน ประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 6 คน ประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 4 คน ประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 4 คน ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 คน มัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 คน มัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 9 คน และมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 4 คน และมีครู 4 คน ประกอบด้วย ครูประถมศึกษา 1 คน ครูเทคโนโลยี 1 คน ครูอัตราจ้างสำหรับสอนปฐมวัย 1 คน และครูจบสาขาอื่นอีก 1 คน ในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 โรงเรียนประสบปัญหาการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ จำนวนครูไม่ครบทุกชั้นเรียน การสอนจึงไม่สามารถใช้แบบ onair และ online ได้ เพราะอุปกรณ์ในการเรียนก็ขาดความพร้อมทั้งระบบอินเทอร์เน็ตใช้งานไม่ได้ DLTV ดูไม่ได้ และโทรศัพท์เสีย ในภาวะวิกฤตจึงใช้การสอนเพียง on hand, on demand และ onsite โดยนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยที่ทำให้เสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโควิด-19 จึงเป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 เป็นอย่างมาก

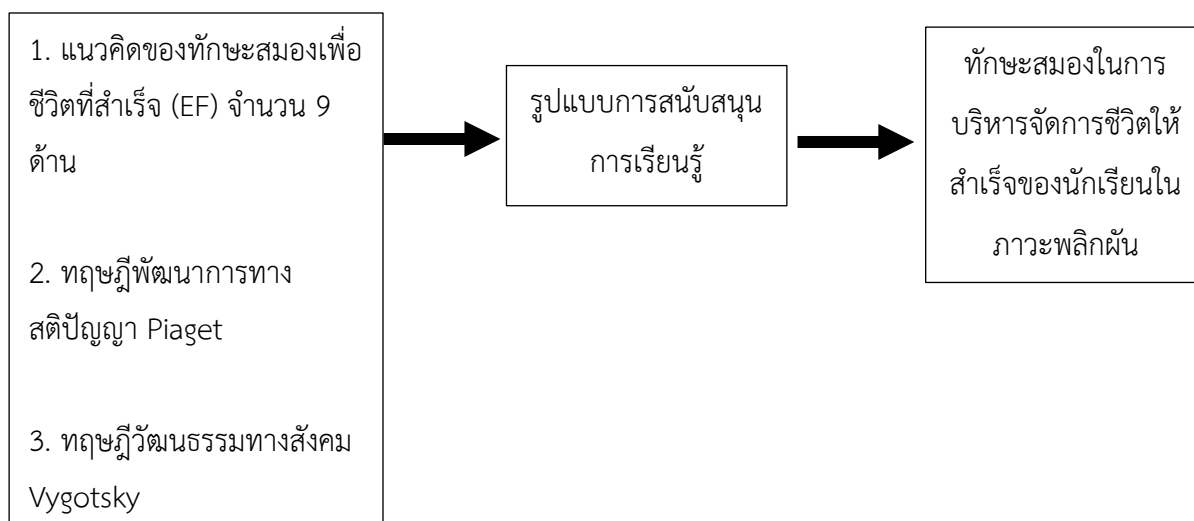
ดังนั้นการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก ทั้งนี้ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนในการร่วมกันพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนของชุมชนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และเตรียมพร้อมต่อโลกที่พลิกผันอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังเป็นการเตรียมความพร้อมให้เด็กและเยาวชนสามารถปรับตัวและฟื้นตัว พลิกวิกฤตให้เป็นโอกาสในทุกสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตภายภาคหน้าต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสภาพการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก
- 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก
- 3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก

กรอบแนวคิดของการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) พื้นที่วิจัย คือ โรงเรียนบ้านเกาะพะลวย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 5 ชนิด คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แนวคำถามในการสนทนากลุ่ม รูปแบบและคู่มือรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ และแบบประเมินความพึงพอใจ ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น การวิจัยเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอด้วยตารางและอธิบายเพิ่มเติม สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร สัมภาษณ์ และการสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์ข้อคำถามปลายเปิดด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) หลังจากนั้นทำการสังเคราะห์ สรุปจากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ แล้วเขียนบรรยายเชิงพรรณนา มุ่งพัฒนาและสร้างรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน ดังกรอบแนวคิดการวิจัยในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1) ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มเป้าหมายการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครอง ครูผู้สอน นักเรียนของโรงเรียนบ้านเกาะพะลวย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 60 คน

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาสภาพการเสริมทักษะสมองฯ และการพัฒนารูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียน จำนวน 54 คน

กลุ่มเป้าหมายในการทดลองใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน ได้แก่ นักเรียนของโรงเรียนบ้านเกาะพะลวย จำนวน 54 คน

กลุ่มตัวอย่างในการถ่ายทอดรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 60 คน

2) ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน

3) ขอบเขตด้านตัวแปรในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน

3.2 ตัวแปรตาม คือ ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียน

4) ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้ โรงเรียนบ้านเกาะพะลวย อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี

5) ขอบเขตด้านเวลาการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการระหว่างเดือน 1 ตุลาคม 2565 – 30 กันยายน 2566

นิยามศัพท์เฉพาะ

1) ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ หมายถึง บุคคลที่มีลักษณะพฤติกรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต ได้แก่ การจำไปใช้งาน การยับยั้งชั่งใจ การยืดหยุ่นความคิด การจดจ่อใส่ใจ การควบคุมอารมณ์ การประเมินตนเอง การริเริ่มและลงมือทำ การวางแผนกำหนดเป้าหมาย และการมุ่งเป้าหมาย

2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ขั้นตอนหรือวิธีการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมบูรณาการผ่านกิจกรรมต่างๆ อาทิ กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมหลักในห้องเรียน บูรณาการกับรายวิชา โดยการปลูกฝังและถ่ายทอดคุณลักษณะของทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับนักเรียน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1) ทำให้ทราบถึงสภาพการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก

2) ทำให้ทราบถึงลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ

3) เป็นแนวทางให้กับสถานศึกษานำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนด้านทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จในระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไป

4) เป็นการปลูกฝังนักเรียนให้มีลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ ของนักเรียนในภาวะพลัดถิ่นในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาถึง แนวคิด ทฤษฎี หลักการ เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิจัย ดังนี้

2.1 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (Executive Functions-EF)

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

1) ความหมายของการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

ช่วงวัยที่สำคัญของการเรียนรู้ของมนุษย์ อยู่ในช่วงวัยแรกเกิด – 6 ขวบ เนื่องจากช่วงวัยนี้การ พัฒนาสมองในการเรียนรู้ของเด็กมากกว่าผู้ใหญ่ และเป็นช่วงที่การทำงานของสมอง ผลิตเซลล์สมองมาก ที่สุด จึงทำให้เด็กปฐมวัยสามารถเรียนรู้ จดจำ อยากรู้อยากเห็น ชอบการทดลอง ฝึกทักษะการสังเกต การแก้ปัญหาอย่างง่ายสิ่งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงการฝึกใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว อีกทั้งการเรียนรู้คือกระบวนการเปลี่ยนแปลงหรือการปรับปรุงพฤติกรรมทำให้เกิดองค์สร้างความรู้จากสถานการณ์ที่ได้รับการตอบสนอง หรือได้มีการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม รอบตัว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อม วุฒิภาวะของเด็กแต่ละคน และการฝึกฝนเป็นประจำจนเกิดความชำนาญ ทำให้เด็กเรียนรู้ทักษะการแก้ปัญหา การสังเกต ส่งผลต่อการเรียนรู้ในเรื่องต่างๆ ในชีวิตประจำวัน (พัชรีย์ สอนแก้ว, 2536: 40, กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2551: 27, สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์, 2556: 40, สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2556: 185)

จากความหมายของการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากการปฏิสัมพันธ์ หรือการปรับตัว ให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมรอบตัว การฝึกใช้ประสาทสัมผัส การฝึกฝนซ้ำๆ จนเกิดการเรียนรู้ นำไปผลไปสู่การ สร้างองค์ความรู้ที่เด็กสนใจหรือต้องการอยากรู้ด้วยตนเอง

2) ความสำคัญของการเรียนรู้

ความสำคัญของการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย มีนักวิชาการกล่าวไว้ว่า การเรียนรู้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตั้งแต่การเกิดของชีวิตมนุษย์ เกิดการเรียนรู้ตั้งแต่ในครรภ์ของมารดา จนกระทั่งเติบโตเป็นทารก ออกมาลิ้มรสชาติโลก เกิดเป็นกระบวนการเรียนรู้การอยู่รอด เช่น การร้อง การหิว การขับถ่าย เป็นต้น เด็กเรียนรู้ทักษะง่ายๆ ในการช่วยเหลือตนเอง เช่น การจับขวดนม การร้องขออาหาร การร้องเมื่อเปียกฉะ เป็นต้น การเรียนรู้จึงมีความสำคัญดังนี้ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต และอนุชา ม่วงใหญ่, 2553: 24-25)

2.1) การเรียนรู้เป็นศักยภาพที่สำคัญ ที่แยกแยะมนุษย์ออกจากสิ่งมีชีวิตอื่นๆ ภายในโลก อันเป็นศักยภาพที่เป็นประโยชน์ทั้งในแง่ต่อตนเองและสังคมที่ตนเองอาศัยอยู่

2.2) การเรียนรู้ในแง่ตนเองนั้นจะช่วยให้บุคคลสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างเหมาะสม รู้จักช่วยเหลือตนเองในการใช้ชีวิต เช่น การเล่นเกม การเพาะปลูกผัก การเล่น เป็นต้น ซึ่งเป็นกิจกรรมต่างๆ ที่ต้องผ่านกระบวนการเรียนรู้ทั้งสิ้น

2.3) การเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เป็นกระบวนการที่สำคัญมากในการถ่ายทอดความรู้ วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ จากรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง จากสังคมหนึ่งไปยังอีกสังคมหนึ่ง

2.4) การเรียนรู้ในยุคของโลกาภิวัตน์ในสังคมย่อมมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นต่อชีวิตมนุษย์ คนเราจะเรียนรู้จากสิ่งเก่านำมาพัฒนาสิ่งใหม่ สังคมจะอยู่ไม่ได้ถ้าปราศจากการถ่ายทอดความรู้จากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง ดังนั้น การเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการที่สำคัญมากต่อการอยู่รอดของแต่ละสังคมของมนุษย์

จากความสำคัญของการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ความสำคัญของการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย หมายถึง การเรียนรู้ศักยภาพของตนเองในการใช้ชีวิตในสังคมอย่างเหมาะสม รวมถึงการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ และการถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ไปสู่ผู้อื่น

3) การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาวะ และความพร้อมของเด็กปฐมวัยซึ่งมีนักจิตวิทยาและนักการศึกษาให้ความหมายการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ไว้ดังนี้ พัชรีย์ สอนแก้ว (2536 : 46 – 48) กล่าวว่า เด็กปฐมวัยมีวิธีการเรียนรู้โดยผ่านสิ่งต่างๆ ดังนี้

1) เด็กเรียนรู้ผ่านความต้องการของเด็กเอง การที่บุคคลจะเรียนรู้สิ่งใดได้ดีก็ต่อเมื่อบุคคลมีความต้องการในสิ่งนั้นๆ เนื่องจากเด็กปฐมวัยมีความต้องการที่แตกต่างกันไปจากบุคคลวัยอื่น จึงมีวิธีการเรียนรู้โดยผ่านความต้องการ ดังนี้ เด็กต้องการการยอมรับและได้รับความสนใจ เด็กต้องการตอบสนองเพื่อการอยู่รอดของชีวิต เด็กต้องการแสดงความสามารถ เด็กต้องการเหมือนบุคคลที่เขารัก

2) เด็กเรียนรู้โดยผ่านความสนใจที่มีต่อสิ่งต่างๆ เนื่องจากบุคคลจะเรียนรู้สิ่งใดต่อเมื่อบุคคลมีความสนใจในสิ่งนั้นๆ ซึ่งเด็กปฐมวัยจะมีวิธีการเรียนรู้โดยผ่านความสนใจ ดังนั้นเด็กมีความสนใจต่อสิ่งต่างๆ ที่อยู่แวดล้อมตนเอง เด็กมีความสนใจในประสบการณ์หลายๆ อย่างที่จัดให้ เด็กมีความสนใจคำอธิบายและข้อเสนอแนะ เด็กมีความสนใจในเกมที่มีรางวัล

3) เด็กเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติและการเล่น ด้วยเหตุที่เด็กปฐมวัยอยู่ในช่วงกำลังซุกซนไม่อยู่นิ่งเฉย ดังนั้น การที่เด็กได้ลงมือทำกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งการเล่น ก็เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ดังนั้น เด็กเรียนรู้จากการกระทำซ้ำๆ เด็กเรียนรู้จากการสำรวจ สัมผัส ค้นคว้า เด็กเรียนรู้จากลงมือปฏิบัติ

4) เด็กเรียนรู้ผ่านสิ่งที่ตนเองได้รับถ้าเป็นประสบการณ์ที่เด็กพึงพอใจ หากไม่พึงพอใจ เด็กจะหลีกเลี่ยงสิ่งเหล่านั้นและไม่ทำอีกต่อไป

5) เด็กเรียนรู้โดยผ่านความพร้อมที่จะเรียน ความพร้อมมีความสัมพันธ์กับการฝึกหัด ถ้าเราฝึกหัดเมื่อเด็กพร้อม ย่อมทำให้เกิดผลดีต่อการเรียนรู้ของเด็ก การจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เด็กปฏิบัติ หรือได้สัมผัสจะช่วยให้เด็กเกิดความพร้อมได้เร็วขึ้น ไม่ควรบังคับให้เด็กทำสิ่งต่างๆ ที่เด็กยังไม่ได้หรือยังไม่พร้อม

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2545 : 23) กล่าวว่า เด็กปฐมวัยเป็นวัยแห่งธรรมชาติการเรียนรู้ เด็กสามารถสังเกต และสะสมประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ถ้าวิธีการสอนที่ถูกต้องสอดคล้องกับวัย และวุฒิภาวะของเด็กด้วยแล้ว เด็กจะเรียนรู้และพัฒนาสติปัญญาได้รวดเร็วยิ่งขึ้น การซึมซับประสบการณ์โดยเฉพาะจากการทำงาน คือ การเล่นของเด็ก ซึ่งการสอนและฝึกที่ถูกต้องจะเป็นตัวเสริมพัฒนาการของเด็กได้เต็มศักยภาพ

สิริมา ภิญโญนนตพงษ์ (2556: 40) กล่าวว่า การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เป็นการเรียนรู้กลไกของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล หมายถึง การเปลี่ยนแปลงศักยภาพของพฤติกรรมอย่างถาวรโดยเป็นผลมาจากประสบการณ์ที่ได้รับและประสบการณ์นั้นเป็นเหตุให้เกิดการเปลี่ยนพฤติกรรม และการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ทุกสถานที่ ทุกเวลา ซึ่งมีการปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่สร้างเสริมการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยที่สำคัญ

จากการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เกิดจากการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ สถานการณ์ ความสนใจ ทำให้เด็กเกิดการกระทำซ้ำๆ เด็กได้ฝึกการคิดแก้ปัญหา การใช้ประสาทสัมผัส การสำรวจ ซึ่งเกิดจากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง สามารถสร้างองค์ความรู้ให้กับเด็ก และทำให้จดจำได้นาน ซึ่งเป็นพื้นฐานของการเรียนและการใช้ชีวิตในอนาคต

3) องค์ประกอบสำคัญในการเรียนรู้

เด็กปฐมวัยจะมีการซึมซับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวได้อย่างรวดเร็ว ขณะเดียวกันก็จะมี ความพึงใจกับประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับในวัยนี้ ดังนั้น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กและผู้อื่นอยู่รอบตัว เด็ก เช่น ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง ครู พี่เลี้ยงเด็ก ฯลฯ จะมีผลต่อความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ความชอบ รสนิยม ทักษะคิด และลักษณะบุคลิกภาพในเวลาต่อมา ซึ่งเทคนิคการช่วยให้เด็กเก่ง ดี มีสุขได้นั้น ผู้ที่ล้อมรอบเด็กจะต้องยึดหลักปฏิบัติดังนี้ (สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์. 2550 : 8)

- 1) ปฏิสัมพันธ์กับเด็กด้วยวาจาสร้างสรรค์ คิด พูด และปฏิบัติทางด้านบวกเสมอ
- 2) สัมผัสเด็กด้วยความรู้สึกที่อบอุ่น
- 3) สังเกตเด็กอย่างใกล้ชิด เพื่อติดตามพัฒนาการเด็กและจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้อย่างเหมาะสม
- 4) จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและการเรียนรู้ของเด็กอย่างคำนึงถึงความปลอดภัย
- 5) พูดคุยกับเด็กอย่างมีเหตุผล การเว้นช่วงเวลาให้เด็กมีโอกาสคิดและค้นหาคำตอบด้วยตัวเอง
- 6) จัดให้เด็กเรียนรู้จากของจริง เช่น การเรียนรู้ในเรื่องผัก ผลไม้ สิ่งที่อยู่ในชีวิตประจำวัน และการเรียนรู้จากการทัศนศึกษา
- 7) จัดสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ให้เด็กมีโอกาสเลือก เช่น การมีมุมการเรียนรู้ที่หลากหลายในห้องเรียน เพื่อให้เด็กเลือกเล่นในมุมที่ตนสนใจ การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กคือการเรียนรู้ผ่านการเล่น
- 8) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เด็กมีโอกาสใช้ประสบการณ์เดิมมาแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ เพื่อเกิดการเรียนรู้ใหม่ โดยเด็กเป็นผู้สร้างความนั้นเอง
- 9) ส่งเสริมให้เด็กได้ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน อย่างมีกระบวนการคิดในทักษะทางภาษาทุกด้าน

สมาคมการอนุบาลศึกษาแห่งสหรัฐอเมริกา (NAEYC) (นภเนตร ธรรมบวร, 2549: 17-21) ได้กล่าวถึง กฎเกณฑ์ที่เป็นพื้นฐานของการพัฒนาเด็ก ซึ่งรวบรวมจากงานวิจัยการเรียนการสอนและทฤษฎีทางการศึกษาต่างๆ ที่ครูปฐมวัยจำเป็นต้องคำนึงถึงในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

- 1) พัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็กไม่ว่าจะเป็นพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ล้วนมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันอย่างแยกกันไม่ได้ พัฒนาการในด้านใดด้านหนึ่งจะส่งผลกระทบและมีอิทธิพลต่อพัฒนาการในด้านอื่นๆ
- 2) พัฒนาการของเด็กจะเกิดขึ้นตามลำดับขั้น ความรู้ ความสามารถและทักษะต่างๆ จะถูกสร้างขึ้นโดยพื้นฐานมาจากประสบการณ์เดิมของเด็ก เพียงระลึกเสมอว่า เด็กต้องการเวลาที่จะพัฒนาตามลำดับขั้น

3) อัตราพัฒนาการของเด็กแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันและพัฒนาการแต่ละด้านก็จะไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับอัตราการพัฒนาและรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละคน และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็ก เช่น กรรมพันธุ์ สุขภาพ วิธีการเรียนรู้ ประสบการณ์ และพื้นฐานครอบครัว เป็นต้น

4) ประสบการณ์เบื้องต้นของเด็กจะส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กแต่ละคน เช่น เด็กที่พัฒนาทักษะสังคมผ่านการเล่นกับเพื่อนในวัยเดียวกัน จะพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองในการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น

5) พัฒนาการของเด็กจะก้าวหน้าไปในทิศทางที่คาดเดาได้ การเรียนรู้ของเด็กจะพัฒนาจากพฤติกรรมที่ไม่ซับซ้อนไปสู่พฤติกรรมที่ซับซ้อนมากขึ้น

6) พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเกิดขึ้นในบริบทของสังคม และวัฒนธรรมที่หลากหลาย ขณะเดียวกันก็ได้รับผลจากบริบทและวัฒนธรรมดังกล่าวด้วย

7) เด็กเป็นผู้เรียนที่มีความกระตือรือร้น โดยเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและสร้างองค์ความรู้จากโลกรอบตัว เพียเจต์ (Piaget, 1962, 1972) กล่าวว่า พัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กเป็นกระบวนการสร้างองค์ความรู้โดยผ่านการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง ด้วยเหตุนี้ การจัดสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมและวิธีการสอนให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริงถือเป็นเรื่องสำคัญในการสร้างองค์ความรู้

8) พัฒนาการและการเรียนรู้เป็นผลสืบเนื่องมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างวุฒิภาวะและสิ่งแวดล้อมรอบตัว วุฒิภาวะเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ของเด็ก ขณะเดียวกันปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับสิ่งแวดล้อมก็มีส่วนสำคัญในการตัดสินใจว่า การเรียนรู้ชนิดใดจะเกิดขึ้น ดังนั้นพัฒนาการจึงเป็นผลมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม

9) การเล่น ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็ก ขณะเดียวกัน ก็เป็นตัวที่ช่วยสะท้อนถึงพัฒนาการของเด็กด้วย การเล่นช่วยให้เด็กเข้าใจโลก การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น แสดงออกและควบคุมซึ่งความรู้สึกของตนเองรวมถึงพัฒนาความสามารถด้านต่างๆ ของเด็ก

10) เด็กจะมีพัฒนาการที่ก้าวหน้าถ้าได้รับโอกาสในการฝึกทักษะต่างๆ รวมตลอดถึงได้รับการท้าทายในระดับที่เหมาะสม เกสท์วิกกี (Gestwicki, 1999) กล่าวว่า เด็กจะเรียนรู้ได้ดีถ้าได้รับการท้าทายในระดับที่เหมาะสมและมีผู้ใหญ่คอยแนะนำให้ความช่วยเหลือ

11) เด็กจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดในสิ่งแวดล้อม หรือบริบทที่ตนรู้สึกปลอดภัย ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ได้รับการยอมรับและเห็นคุณค่า เด็กควรได้รับการเลี้ยงดูในสิ่งแวดล้อมที่มีความรัก ความอบอุ่น ความมั่นคง ปลอดภัยทั้งทางร่างกายและจิตใจ

12) เด็กมีวิธีการรับรู้และการเรียนรู้ รวมตลอดถึงการนำเสนอสิ่งที่ตนรู้แตกต่างกัน เด็กแต่ละคนมีความสามารถหรือความฉลาดที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ วิธีการเรียนหรือเข้าใจสิ่งต่างๆ

รอบตัวยังแตกต่างกันอีกด้วย การจัดประสบการณ์ให้เด็กต้องมีความหลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการและการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของเด็ก การ์ดเนอร์ (Gardner, 1983)

กระบวนการการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากประสบการณ์ที่เด็กได้รับ หรือการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัว โดยเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และด้านการปฏิบัติ ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ประการ ดังนี้ (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2551: 33-37)

1) ผู้เรียน ความแตกต่างกันของผู้เรียนและคนซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ เช่น วุฒิภาวะ และความพร้อมของผู้เรียนทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และความสนใจของผู้เรียนที่แตกต่างกัน ความสามารถและประสบการณ์ของผู้เรียนที่ต่างกันย่อมมีผลต่อการเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

2) บทเรียน เรื่องที่เรียนมีความแตกต่างกันไปตามกิจกรรมที่จัดขึ้น ชนิดของบทเรียนที่บางชนิดต้องการฝึกหัดอย่างมาก บางชนิดต้องใช้ความเข้าใจ ความยาวและความยากง่ายของบทเรียนนั้นมีผลต่อเวลาในการเรียนรู้และการดึงดูดความสนใจในการเกิดการเรียนรู้ของผู้เรียน และที่สำคัญบทเรียนต้องมีความหมายต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์และนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

3) วิธีเรียนจะได้ผลอย่างไรขึ้นอยู่กับวิธีการถ่ายทอดของครูและวิธีเรียนของผู้เรียน ขึ้นอยู่กับปัจจัย ดังต่อไปนี้

3.1) ทฤษฎีการเรียนรู้ต่างๆ เป็นหลักให้นำไปใช้ปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียนการสอน

3.2) กระบวนการเรียนรู้อื่นๆ เช่น ความคิด ความจำ การสนใจ มีผลต่อการเรียนรู้

3.3) การเสริมแรง เป็นวิธีการตอบสนองที่ต้องการ มี 2 ลักษณะ คือ การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) คือ สิ่งเร้าที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความพอใจ เช่น รางวัล คำชมเชย เป็นต้น และ การเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement) คือ สิ่งเร้าที่ให้แล้วผู้เรียนเกิดความไม่พอใจ เช่น การลงโทษ การตำหนิ เป็นต้น

3.4) การถ่ายโยงการเรียนรู้ (Transfer of Learning) เป็นการเอาประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ การถ่ายโยงการเรียนรู้ มี 3 ประเภท คือ การถ่ายโยงชนิดบวก (Positive Transfer) หมายถึง การเรียนรู้ครั้งก่อนๆ ส่งเสริมการเรียนรู้ใหม่ให้สะดวกและรวดเร็ว การถ่ายโยงชนิดลบ (Negative Transfer) หมายถึง การเรียนรู้ครั้งก่อนไม่ส่งเสริมการเรียนรู้และการถ่ายโยงชนิดศูนย์ (Zero Transfer) หมายถึง การกระทำครั้งก่อนไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อการกระทำกิจกรรมใหม่เลย

3.5 การฝึกหัด (Training) เป็นวิธีการเรียนที่จัดกิจกรรมที่เรียนรู้ซ้ำแล้วซ้ำอีก เพื่อให้เกิดความชำนาญ หลักของการฝึกหัดควรทำอย่างมีจุดมุ่งหมายโดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

3.5.1 ควรฝึกเมื่อผู้เรียนมีความพร้อม

3.5.2 ระยะเวลาของการฝึกไม่ควรนานเกินไป อาจแบ่งเป็นช่วง

3.5.3 การฝึกควรคำนึงถึงความยากง่าย โดยฝึกจากง่ายไปหายาก

3.5.4 การฝึกควรคำนึงถึงขั้นตอนของการเรียนรู้ว่า ควรฝึกกิจกรรมใดก่อนหลัง

3.5.5 ผู้เรียนควรมีเวลาฝึกอย่างเสรี ถ้าฝึกความคิดสร้างสรรค์

3.5.6 ควรให้ผู้เรียนทราบผลการฝึก เพื่อให้ได้รู้ถึงความก้าวหน้าของสิ่งที่ฝึก

จากองค์ประกอบสำคัญในการเรียนรู้ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบในการเรียนรู้ที่สำคัญ คือ บุคคลที่แวดล้อมตัวเอง และการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ซึ่งเด็กแต่ละคนมีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละครอบครัว นอกจากนี้การเรียนรู้จะต้องอาศัยการฝึกฝน ฝึกหัด ทำซ้ำแล้วซ้ำอีก เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้และเข้าใจมากขึ้น

4) ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางด้านสติปัญญา และการเรียนรู้ เป็นกระบวนการคิดที่ต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เดิม ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

4.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) เป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยการเรียนรู้ของเด็กเป็นกระบวนการที่เกิดจากการทำงานของระบบประสาทส่วนกลางที่เรียกว่า โครงสร้างทางสติปัญญา เพียเจต์ เชื่อว่า คนทุกคนเกิดมาพร้อมด้วยทักษะการคิด อันเป็นสิ่งสากล ซึ่งเป็นการทำงานของระบบประสาท ดังนั้น การเรียนรู้จึงมีความสัมพันธ์กับสมอง (เยาพา เดชะคุปต์. 2542 : 76) และเป็นกระบวนการปรับความรู้เดิมเข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่หรือสามารถปรับความคิดให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ได้แบ่งพัฒนาการของเด็กออกเป็น 4 ขั้น คือ

1) ขั้นที่ 1 ขั้นประสาทรับรู้และการเคลื่อนไหว (Sensory Motor Stage) อายุแรกเกิด – 2 ปี เด็กวัยนี้ชอบทำอะไรซ้ำๆ บ่อยๆ เป็นการเลียนแบบ และพยายามแก้ปัญหา แบบลองผิดลองถูก แก้ปัญหาอย่างง่ายๆ จะใช้ประสบการณ์เดิมช่วยในการแก้ปัญหา อยากรู้อยากเห็น และสนใจสิ่งต่างๆ รอบตัว

2) ขั้นที่ 2 ขั้นก่อนปฏิบัติการคิด (Preoperational Stage) เริ่มตั้งแต่อายุ 2-7 ปี แบ่งออกเป็นขั้นย่อยอีก 2 ขั้น คือ ขั้นก่อนเกิดสัจกับ (Preconceptual Thought) เป็นขั้นพัฒนาการของเด็กอายุ 2-4 ปี เป็นช่วงที่เด็กเริ่มมีเหตุผลเบื้องต้น สามารถจะโยงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ หรือมากกว่ามาเป็นเหตุผล เกี่ยวโยงซึ่งกันและกัน แต่เหตุผลของเด็กวัยนี้ยังมีขอบเขตจำกัดอยู่ และ ขั้นการคิดแบบญาณหยั่งรู้ นึกออกเองโดยไม่ใช้เหตุผล (Intuitive Thought) เป็นขั้นพัฒนาการของเด็ก อายุ 4-7 ปี ขั้นนี้เด็กจะเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รวมตัวดีขึ้น รู้จักแยกประเภทและแยกชิ้นส่วนของ

3) ขั้นที่ 3 ขั้นปฏิบัติการคิดด้วยรูปธรรม (Period of Concrete Operation) เกิดกับเด็กอายุ 7-11 ปี โดยเด็กจะมีความคิดหาเหตุผลตามหลักตรรกศาสตร์แบบรูปธรรมเป็นสิ่งที่จับต้องได้ ระบายนี้เด็กสามารถรับรู้ความคิดเห็นของผู้อื่นได้ ภาษาที่ใช้จะมีการโต้ตอบตามแบบที่คนในสังคมนิยมใช้กัน แก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง ใช้เหตุผลจากสิ่งที่มองเห็น เข้าใจวัตถุในลักษณะมากกว่าและน้อยกว่า มีความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งทั้งหมดและความสัมพันธ์บางส่วนได้

4) ขั้นที่ 4 ขั้นปฏิบัติการคิดด้วยนามธรรม (Period of Formal Operation) มีอายุระหว่าง 11-15 ปี เด็กจะมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาได้ทุกอย่าง เด็กคิดหาเหตุผลได้อย่างแท้จริง ระบายนี้โครงสร้างสติปัญญาของเด็กจะมีวุฒิภาวะสูงสุด (Maturity) และเมื่อเด็กพ้นระยะปฏิบัติการคิดด้วยนามธรรมไปแล้ว เด็กจะไม่มี การปรับปรุงโครงสร้างเกี่ยวกับการคิดต่อไป

ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการคิด ซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานของทั้งองค์ประกอบทางพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นการเรียนรู้การแก้ปัญหาของเด็กในระยะนี้ เป็นช่วงเวลาที่เหมาะกับระยะวัยรุ่น จะสามารถแก้ปัญหาได้ดี แม้จะเป็นปัญหาที่สลับซับซ้อน ปัญหาสมมติหรือปัญหาที่เกี่ยวข้องกับอนาคต เพราะในวัยนี้เป็นวัยที่มีความสามารถในการคิดหาเหตุผลและแก้ปัญหาในลักษณะที่เป็นนามธรรมได้

4.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์ (Bruner) เป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยการเรียนรู้ของเด็กเกิดจากกระบวนการทำงานภายในอินทรีย์ บรูเนอร์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับพัฒนาการทางสติปัญญา (Bruner, 1963) ได้แบ่งพัฒนาการของมนุษย์ออกเป็น 3 ขั้น คือ

1) ขั้นการกระทำ (Enactive Stage) ขั้นของการเรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสรับรู้สิ่งต่าง ๆ การลงมือกระทำช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ การเรียนรู้เกิดจากการกระทำ

2) ขั้นการคิดจินตนาการหรือสร้างมโนภาพ (Iconic Stage) ขั้นที่เด็กสามารถสร้างมโนภาพในใจได้ และสามารถเรียนรู้จากภาพแทนของจริงได้

3) ขั้นใช้สัญลักษณ์และคิดรวบยอด (Symbolic Stage) ขั้นการเรียนรู้สิ่งที่ซับซ้อนและเป็นนามธรรมได้

ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์ เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับพัฒนาการทางสติปัญญา ดังนั้น การเรียนรู้ต่างๆอยู่ในลักษณะของการกระทำ โดยผ่านประสบการณ์ที่ได้พบเห็นและการรับรู้ต่างๆ เด็กวัยนี้ไม่สามารถรอคอยได้นานๆ เราควรสนองความพึงพอใจให้กับเด็กอย่างทันทีที่ทำงานแต่ละครั้งเสร็จ ควรให้มีบรรยากาศของความสนุกสนานผ่อนคลายไม่ตึงเครียดและควรเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดความมั่นใจในตนเอง

4.3 ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) รากฐานของทฤษฎีนี้มาจากทฤษฎีพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาของเพียเจต์และวิกโกทสกี อธิบายว่า พัฒนาการทางเชาว์ปัญญาของบุคคลมีการปรับตัวผ่านทางกระบวนการซึมซับและดูดซึม (assimilation) และกระบวนการปรับโครงสร้างทางปัญญา (accommodation) เพียเจต์เชื่อว่า (Piaget, 1972: 1-12) คนทุกคนจะมีพัฒนาเชาว์ปัญญาไปตามลำดับขั้น จากการมีปฏิสัมพันธ์และประสบการณ์กับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ และประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการคิดเชิงตรรกะและคณิตศาสตร์ รวมทั้งการถ่ายทอดความรู้ทางสังคม วุฒิภาวะ และกระบวนการพัฒนาความสมดุลของบุคคลนั้น ส่วนวิกโกทสกี ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและสังคมมาก อธิบายว่า มนุษย์ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมตั้งแต่แรกเกิด ซึ่งสิ่งแวดล้อมทางสังคมก็คือวัฒนธรรมที่สร้างขึ้น ดังนั้นสถาบันสังคมต่างๆ เริ่มต้นมาจากครอบครัวมีอิทธิพลต่อเชาว์ปัญญาของแต่ละบุคคล และวิกโกทสกี เน้นการให้ความสำคัญของความแตกต่างระหว่างบุคคล และการช่วยเหลือให้ผู้เรียนเพื่อให้ก้าวหน้า จากระดับพัฒนาการที่เป็นอยู่ ไปถึงระดับพัฒนาการที่เด็กมีศักยภาพจะไปถึงได้ วิกโกทสกี ได้เสนอแนวคิด “Zone of Proximal Development” ซึ่งเป็นแนวคิดใหม่ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านการจัดการเรียนการสอน (ทิตินา แชมมณี, 2557: 90- 96)

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีในการเรียนการสอน

1) ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ ผลของการเรียนรู้จะมุ่งเน้นไปที่กระบวนการสร้างความรู้ และการตระหนักรู้ในกระบวนการนั้น เป้าหมายการเรียนรู้จะต้องมาจากการปฏิบัติงานจริง ครูจะต้องเป็นตัวอย่างและฝึกฝนกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเห็น ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง

2) เป้าหมายของการสอนจะเปลี่ยนจากการถ่ายทอดให้ผู้เรียนได้รับสาระความรู้ที่แน่นอนตายตัว ไปสู่การสาธิตกระบวนการแปล และสร้างความหมายที่หลากหลาย การเรียนรู้ทักษะต่างๆ จะต้องให้มีประสิทธิภาพถึงขั้นทำได้และแก้ปัญหาจริงได้

3) ในการเรียนการสอน ผู้เรียนจะมีบทบาทเป็นผู้ตื่นตัว ผู้เรียนจะเป็นผู้จัดกระทำกับข้อมูลและประสบการณ์ต่างๆ จะต้องสร้างความหมายให้กับสิ่งนั้นด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สิ่งของ หรือข้อมูลต่างๆ ที่เป็นของจริง ตามความสนใจของผู้เรียน โดยใช้วิธีการศึกษา สืบค้น วิเคราะห์ สังเคราะห์ ทดลอง

4) ในการจัดการเรียนการสอนครูจะต้องพยายามสร้างบรรยากาศทางสังคมจริยธรรม กล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสเรียนรู้ในบรรยากาศที่เอื้อต่อการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งเป็นปัจจัยในการสร้างความรู้ ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เกิดการร่วมมือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน เกิดการสนทนาโต้ตอบ ก่อให้เกิดเป็นความรู้ที่ซับซ้อนขึ้น และมีความหลากหลายขึ้น

5) ในการเรียนการสอน ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้อย่างเต็มที่ โดยผู้เรียนจะนำตนเองและควบคุมตนเองในการเรียนรู้ เช่น การตั้งกฎกติกา การเลือกในสิ่งที่สนใจ การแก้ปัญหาด้วยตนเอง การตกลงกันเมื่อเกิดข้อขัดแย้ง เป็นต้น

6) ในการเรียนการสอนแบบสร้างความรู้ ครูจะมีบทบาทแตกต่างไปจากเดิม คือ จากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และการควบคุมการเรียนรู้ เปลี่ยนเป็นการให้ความร่วมมือ อำนวยความสะดวก จัดเตรียมกิจกรรมตามความสนใจของผู้เรียน ดำเนินกิจกรรม ให้คำปรึกษา และช่วยเหลือผู้เรียนในการเรียนรู้ คือ การเรียนการสอนจะต้องเปลี่ยนจาก “instruction” เป็น “construction” คือ เปลี่ยนจาก “การให้ความรู้” เป็น “การให้ผู้เรียนสร้างความรู้”

7) ในด้านการประเมินผลการเรียนการสอน การเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองนี้ ขึ้นกับความสนใจของการสร้างความหมายที่แตกต่างกันของบุคคล ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจึงมีลักษณะที่หลากหลาย

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาของบุคคล ซึ่งมีอิทธิพลมาจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม เกิดการทดลอง อยากรู้อยากเห็น ค้นหา สืบเสาะหาความรู้ด้วยตนเอง ก่อให้เป็นองค์ความรู้จากการที่ผู้เรียนเป็นผู้คิดค้น และเข้าใจในความรู้นั้น ขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ ประสบการณ์ ความสนใจ และความแตกต่างของแต่ละบุคคล

4.4 ทฤษฎีการเรียนรู้ของวิกอตสกี ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและสังคมมาก เขาอธิบายว่ามนุษย์ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมตั้งแต่แรกเกิดซึ่งนอกจากสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติแล้ว ก็ยังมีสิ่งแวดล้อมทางสังคม ซึ่งก็คือวัฒนธรรมที่แต่ละสังคมสร้างขึ้น ดังนั้น สถาบันสังคมต่างๆ เริ่มตั้งแต่สถาบันครอบครัวจะมีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาของแต่ละบุคคล นอกจากนั้นภาษายังเป็นเครื่องมือสำคัญของการคิดและพัฒนาปัญญาขั้นสูง พัฒนาการทางภาษาและทางความคิดของเด็กเริ่มด้วยการพัฒนาที่แยกจากกัน แต่เมื่ออายุมากขึ้นพัฒนาทั้งสองด้านจะไปด้วยกัน (มณฑรา ธรรมบุศย์, 2554 :online)

วิกอตสกีแบ่งระดับเชาว์ปัญญาออกเป็น 2 ชั้น คือ

1. เชาว์ปัญญาขั้นเบื้องต้น คือเชาว์ปัญญามูลฐานตามธรรมชาติโดยไม่ต้องเรียนรู้
2. เชาว์ปัญญาขั้นสูง คือเชาว์ปัญญาที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใหญ่ที่ให้การอบรมเลี้ยงดู ถ่ายทอดวัฒนธรรมให้โดยใช้ภาษา วิกอตสกี ได้แบ่งพัฒนาการทางภาษาเป็น 3 ชั้น คือ

2.1 ภาษาที่ใช้ในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เรียกว่า ภาษาสังคม (social speech) เป็นภาษาที่เด็กใช้ ในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ในช่วงอายุ 0 - 3 ปี เพื่อสื่อสารความคิดความรู้สึกต่างๆ ที่ตนนั้นกำลังนึกคิด และต้องการที่จะแสดง ความต้องการอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองกับผู้อื่น

2.2 ภาษาที่พูดกับตนเอง 3 - 7 ขวบ (egocentric speech) เป็นภาษาที่เด็กใช้พูดกับตนเองในช่วงอายุ 3 - 7 ปี โดยไม่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น เพื่อช่วยในการคิด ตัดสินใจแสดงพฤติกรรม

2.3 ภาษาที่พูดในใจเฉพาะตน 7 ขวบขึ้นไป (inner speech) วีทอสก็้อธิบายว่า มนุษย์ต้องใช้ภาษาในการคิด เด็กจะต้องพัฒนาภาษาในใจ ซึ่งเป็นการช่วยให้พัฒนาการทางสติปัญญาพัฒนาสูงขึ้นตามระดับอายุ การพัฒนาภาษาภายในตนเองเกิดขึ้นในช่วงอายุประมาณ 7 ปี เมื่อเด็กพบปัญหาที่ยุ่งยากมากขึ้น เขาเรียนรู้ที่จะแก้ปัญหาไปตามขั้นตอนโดยใช้ภาษาภายในตนเอง ในขณะที่เด็กเรียนรู้ที่จะแก้ปัญหาด้วยตนเองนั้น เขาอาจพบบางปัญหาที่เขาคิดเองไม่ออก แต่หากได้รับคำแนะนำช่วยเหลือบางส่วนจากผู้ใหญ่ หรือได้รับความร่วมมือจากกลุ่มเพื่อนเขาจะสามารถแก้ปัญหานั้นได้สำเร็จวีทอสก็้อเรียกระดับความสามารถนี้ว่าจุดที่เด็กสามารถแก้ปัญหาได้สำเร็จหากได้รับความช่วยเหลือสนับสนุน

นอกจากภาษาแล้วยังมีสัญลักษณ์ที่ช่วยในกระบวนการพัฒนาสติปัญญาด้วย เครื่องหมายนี้แบ่งได้เป็น 3 ชนิดคือ

1. เครื่องหมายดัชนี (indexical sign) เป็นเครื่องหมายที่ใช้อธิบายสิ่งที่มีลักษณะเป็นเหตุเป็นผลต่อกัน เช่น ฝนตกหนักทำให้น้ำท่วม

2. เครื่องหมายภาพตัวแทน (iconic sign) เป็นเครื่องหมายที่เป็นสื่อสัญลักษณ์ต่างๆ เช่น สีขาวของธงไตรรงค์เป็นสัญลักษณ์ของศาสนา

3. เครื่องหมายสัญลักษณ์ (symbolic sign) เป็นเครื่องหมายสัญลักษณ์แทนสิ่งที่เป็นนามธรรมในการคิด เช่น ภาษา ระดับสติปัญญาที่ต่างกันของเด็ก จะทำให้เด็กเลือกใช้เครื่องหมายต่างกัน

การนำทฤษฎีการเรียนรู้ของวีทอสก็้อไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน

1. ครูผู้สอนควรให้มีการจัดการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง

2. การสอนจะเปลี่ยนจากการถ่ายทอดให้ผู้เรียนได้รับสาระความรู้ที่แน่นอนตายตัว ไปสู่การสาธิตกระบวนการแปลและสร้างความหมายที่หลากหลาย การเรียนรู้ทักษะต่างๆจะต้องให้มีประสิทธิภาพ ถึงขั้นทำได้และแก้ปัญหาจริง ได้

3. ในการเรียนการสอน ผู้เรียนจะเป็นผู้มีบทบาทในการเรียนรู้อย่างเต็มตัว ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้กระทำกับข้อมูลหรือประสบการณ์ต่างๆและจะต้องสร้าง ความหมายให้กับสิ่งนั้นด้วยตนเอง โดยการให้ผู้เรียนอยู่ในบริบทจริง

4. ในการจัดการเรียนการสอน ครูจะต้องพยายามสร้างบรรยากาศทางสังคม จริยธรรม ให้เกิดขึ้น กล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสเรียนรู้ในบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม จะช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนกว้างขึ้น และหลากหลายขึ้น

5. ในการเรียนการสอน ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้อย่างเต็มที่ โดยผู้เรียนจะนำตนเองและควบคุมตนเองในการเรียนรู้

6. ในการเรียนการสอนแบบสร้างความรู้ ครูจะมีบทบาทแตกต่างไปจากเดิม คือ จากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และควบคุมการเรียนรู้ เปลี่ยนไปเป็นการให้ความร่วมมืออำนวยความสะดวก และช่วยเหลือผู้เรียนในการเรียนรู้ คือการเรียนการสอนจะต้องเปลี่ยนจาก “การให้ความรู้” ไปเป็น “การให้ผู้เรียนสร้างความรู้”

7. ในด้านการประเมินผลการเรียนการสอน เนื่องจากการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองนี้ ขึ้นอยู่กับความสนใจและการสร้างความหมายที่แตกต่างกันของบุคคล ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจึงมีลักษณะหลากหลาย

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยให้ความสำคัญกับสังคมและวัฒนธรรม เชื่อว่า สถาบันครอบครัวจะมีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญาของแต่ละบุคคล และการใช้ภาษาในการสัญลักษณ์ในการสื่อสารและสื่อความหมายของเด็กปฐมวัย

5) บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของบุตรหลาน

พ่อแม่ผู้ปกครองเป็นบุคคลกลุ่มแรกที่มีความใกล้ชิดกับเด็ก เป็นผู้สนับสนุนและวางรากฐานอันสำคัญยิ่งต่อการเจริญเติบโตของชีวิตมนุษย์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ภาวะแห่งความรับผิดชอบในการอบรมเลี้ยงดูและสายใยแห่งความผูกพันระหว่างพ่อแม่ ลูก เป็นพันธะที่จะต้องมีการดำเนินอย่างต่อเนื่องเพื่อจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ การให้เด็กได้เจริญเติบโตสมบูรณ์ ทั้งทางร่างกายและจิตใจให้เขาสามารถช่วยเหลือตนเองสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

5.1) บทบาทและหน้าที่ด้านการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้

การศึกษาทำความเข้าใจและแสวงหาประสบการณ์ว่าเด็กในแต่ละวันมีพัฒนาการและการเรียนรู้อย่างไร พ่อแม่ ผู้ปกครอง สามารถส่งเสริม พัฒนาและการเรียนรู้ให้ลูกได้อย่างถูกวิธี ดังนี้

- ช่วยจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับกิจกรรมที่โรงเรียน
- ส่งเสริมให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงให้มาก
- สนทนาให้ความเป็นกันเองกับเด็กป้อนคำถามให้เด็กได้คิดหาคำตอบ

- ชมเชยเมื่อเด็กทำความดี ทำได้ถูกต้อง ในขณะที่ทำผิดก็ต้องชี้แจงให้เด็กเข้าใจให้ถูกต้องก่อนที่เด็กจะจำวิธีการผิด ๆ ไปใช้ให้เด็กมีส่วนร่วมรับผิดชอบช่วยเหลืองานในบ้านที่เหมาะสมกับวัย

- ให้อิสระแก่เด็กบ้างในบางโอกาส
- สนับสนุนส่งเสริมให้เกิดปัญญา
- คอยติดตามการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของเด็กโดยไม่เข้มงวดกดขี่จนเกินไป
- ติดต่อกับครูของเด็กเพื่อรับทราบปัญหาและให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาก่อนที่จะสายเกินไป

5.2) บทบาทของพ่อแม่ต่อการเรียนรู้ของลูก

บทบาทของพ่อแม่ต่อการศึกษาลูกจึงมีส่วนสำคัญในการพัฒนาศักยภาพ ซึ่งการศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่ส่งผลต่อจิตใจ คือ กำลังใจหรือแรงผลักดันจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง โดยพ่อแม่ผู้ปกครองจำเป็นต้องให้เวลาและการเอาใจใส่ลูกอย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างความผูกพันในครอบครัว ดังนั้น พ่อแม่จึงมีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้และการพัฒนาของลูก เช่น

- การเลือกสิ่งที่ลูกให้ความสนใจ โดยจะส่งเสริมต่อพัฒนาการการเรียนรู้ ซึ่งพ่อแม่ผู้ปกครองเปรียบเสมือนครูคนแรกของลูก ดังนั้น การที่ลูกให้ความสนใจหรือพยายามที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ก่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- การแสดงความชื่นชม เนื่องจากเด็กทุกคนมีกำลังที่จะพัฒนาตนเองอยู่ในตัวอยู่แล้ว ยิ่งเมื่อได้รับกำลังใจและคำชื่นชมก็จะทำให้เขามีกำลังใจมากขึ้น
- การปล่อยให้เขาตัดสินใจและแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง โดยพ่อแม่เพียงแต่คอยสังเกตและให้ความช่วยเหลือบ้างเท่าที่จำเป็น เพื่อให้เขาได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้เขามีความเชื่อมั่นในตนเอง และกล้าที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ด้วยตนเอง
- ดูแลเอาใจใส่อย่างเหมาะสม โดยสังเกตพัฒนาการความสามารถของลูก พ่อแม่ ผู้ปกครองสามารถที่จะเป็นแรงกระตุ้นให้เขามีความกระตือรือร้นและความพร้อมที่จะเรียนรู้ มีระเบียบวินัยในตัวเอง ซึ่งจะทำให้เขาพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างมั่นใจ
- การสร้างกำลังใจและคำชมเชยจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากที่จะช่วยให้ลูกไปสู่จุดหมายปลายทางและพร้อมที่จะเรียนรู้ ก่อให้เกิดการพัฒนาความรู้ความสามารถเติบโตเป็นคนดีที่สามารถดูแลตนเอง มีความภาคภูมิใจ รู้สึกเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิดกล้าแสดงออก ชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มพูนทักษะความสามารถ

บทบาทของพ่อแม่และผู้ปกครอง จะต้องคอยสนับสนุน เอาใจใส่ ให้ความรัก ความอบอุ่น ทั้งทางร่างกายและจิตใจของเด็ก จะส่งผลต่อการพัฒนาสมองของเด็ก และการเรียนรู้ของเด็กให้เจริญเติบโตสมกับวัย นอกจากนี้บทบาทของพ่อแม่และผู้ปกครอง ต้องคอยส่งเสริมการเรียนรู้ จัดเตรียมกิจกรรมและประสบการณ์ให้เด็กได้เรียนรู้ตามความสนใจของตนเอง และตามบริบทของเด็กที่อยู่อาศัยในห้องถื่น

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (Executive Functions-EF)

1) ความหมายของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (EF)

ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ หมายถึง ความสามารถในการควบคุมความคิด การจัดระบบ การควบคุมอารมณ์ การยับยั้ง การยืดหยุ่น การจดจ่อ การมีสมาธิ การตั้งเป้าหมาย การรู้จักวางแผน การประเมิน นำสู่การกระทำและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการประสบความสำเร็จตามที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นทักษะจำเป็นที่มนุษย์ทุกคนสามารถฝึกฝน เรียนรู้ และสามารถปรับใช้ในการดำเนินชีวิตทั้งด้านการเรียน การทำงาน และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข (Diamonds, (2013), สุภาวดี หาญเมธี, (2559), Sharples, (2018))

2) องค์ประกอบของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (EF)

สุภาวดี หาญเมธี (2561 : 43 – 48) กล่าวว่า องค์ประกอบ EF 3x3 ด้าน ประกอบด้วย

(1) กลุ่มทักษะพื้นฐาน

(1.1) ความจำเพื่อใช้งาน : Working Memory คือ ความสามารถของสมองที่ใช้ในการจำข้อมูล จัดระบบและหยิบใช้ข้อมูลต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการได้รับประสบการณ์ต่างๆ ที่หลากหลาย จะถูกเก็บรักษาอยู่ในสมอง Working Memory จะปลุกให้ข้อมูลเคลื่อนไหว แล้วเลือกข้อมูลที่เหมาะสมออกมาใช้ ช่วยให้บุคคลนั้นจำข้อมูลได้หลายต่อหลายเรื่องในเวลาเดียวกันเป็นความจำที่เรียกมาใช้งานได้ เพื่อนำมาใช้ในการทำกิจกรรมต่างๆ สำเร็จ ความจำเพื่อใช้งาน จึงมีบทบาทสำคัญมากในชีวิต ตั้งแต่การคิดเลขในใจ การจดจำสิ่งที่อ่านเพื่อนำมาประมวลให้เกิดความเข้าใจ การจดจำกติกาข้อตกลงเพื่อนำมาปฏิบัติ ความสามารถนี้ช่วยให้เด็กจดจำกติกาในการเล่น การลำดับขั้นตอนในการเก็บของให้เข้าที่

(1.2) การยั้งคิดไตร่ตรอง : Inhibitory Control คือ ความสามารถที่เราใช้ในการควบคุมกลั่นกรองความคิดและแรงอยากต่างๆ จนเราสามารถต้านหรือยั้งยั้งสิ่งชั่วร้าย ความว้าวุ่น หรือนิสัยความเคยชินต่างๆ แล้วหยุดคิดก่อนที่จะให้เราสามารถคัดเลือก มีความจดจ่อรักษาระดับความใส่ใจ จัดลำดับความสำคัญ และกำกับกับการกระทำ ความสามารถด้านนี้จะช่วยป้องกันเราจากการเป็นสัตว์โลกที่มีแต่สัญชาตญาณและทำทุกอย่างตามที่ยากโดยไม่ได้ใช้ความคิด เป็นความสามารถที่ช่วยให้เรามุ่งจดจ่อไปที่เรื่องที่สำคัญกว่า ช่วยให้เราระวังว้าจา พุดในสิ่งที่ควรพุด และเมื่อโกรธเกรี้ยว เร่ง

ร้อน หงุดหงิด ก็สามารถควบคุมตนเองได้ ไม่ตะโกน ตบตีเตาะต๋อยคนอื่น และแม้มีความวุ่นวายใจก็ละวางได้ จนทำงานต่างๆ ที่ควรต้องทำได้ลุล่วง ความสามารถนี้จะช่วยให้เด็กรู้จักอดทน รอได้ รอเป็น ไม่แฉงคิว ไม่หิบบนของผู้อื่นมาเป็นของตนเพราะความอยากได้

(1.3) การยืดหยุ่นความคิด : Shifting / Cognitive Flexibility คือ ความสามารถที่จะ “เปลี่ยนเกียร์” ให้อยู่ในจังหวะที่เหมาะสม ปรับตัวเข้ากับข้อเรียกร้องของสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป ไม่ว่าจะเป็นเวลาเปลี่ยน ลำดับความสำคัญเปลี่ยน หรือเป้าหมายเปลี่ยน ช่วยให้เราปรับประยุกต์ กติกาเดิมหรือที่คุ้นเคยไปใช้ในสถานการณ์ที่แตกต่างได้ เป็นความสามารถที่ช่วยให้เราเรียนรู้ การไม่ยึดติดตามตัว ช่วยให้เรามองเห็นจุดผิดแล้วแก้ไข และปรับเปลี่ยนวิธีทำงานด้วยข้อมูลใหม่ๆ ช่วยให้เราพิจารณาสิ่งต่างๆ จากมุมมองที่สด ให้คิดนอกกรอบนอกกล่อง ความสามารถนี้จะช่วยให้เด็กสนุกกับการปรับเปลี่ยนวิธีเล่นให้มีความหลากหลาย แปลกใหม่ ช่วยปรับตัวปรับใจยอมรับได้ดี ในสถานการณ์ที่ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง เช่น การผสมสีที่ไม่ได้ตั้งใจ

(2) กลุ่มทักษะกำกับตนเอง

(2.1) การจดจ่อใส่ใจ : Focus / Attention คือ ความสามารถในการรักษาความตื่นตัว รักษาความสนใจให้อยู่ในทิศทางที่ควร เพื่อให้ตนเองบรรลุสิ่งที่ต้องการจะทำให้สำเร็จด้วยความจดจ่อ มีสติรู้ตัวต่อเนื่องในระยะเวลาที่เหมาะสม ตามสมควรของวัยและความยากง่ายต่อภารกิจนั้นๆ การใส่ใจจดจ่อเป็นอีกคุณสมบัติพื้นฐานที่จำเป็นในการเรียนรู้หรือทำงาน เด็กบางคนแม้จะมีระดับสติปัญญาฉลาดรอบรู้ แต่เมื่อขาดทักษะความสามารถในการจดจ่อ เมื่อมีสิ่งใดไม่ว่าสิ่งเร้าภายนอก หรือจากสิ่งเร้าภายในตนเองก็วอกแวกไม่สามารถจดจ่อทำงานต่อไปได้เช่นนี้ก็ยากที่จะทำงานใดๆ ให้สำเร็จ ความสามารถนี้จะช่วยให้เด็กๆ มีสมาธิจดจ่อกับการร้อยลูกปัด ต่อบล็อก ฟังนิทานจนจบเรื่องและทำกิจกรรมต่างๆ อย่างใส่ใจ ไม่วอกแวก

(2.2) การควบคุมอารมณ์ : Emotional Control คือ ความสามารถในการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง ตระหนักรู้ว่าตนเองกำลังอยู่ในภาวะอารมณ์ความรู้สึกอย่างไร สามารถปรับสภาพอารมณ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และควบคุมการแสดงออกทั้งอารมณ์และพฤติกรรมได้เหมาะสม เด็กที่ควบคุมอารมณ์ไม่ได้อาจกลายเป็นคนที่โกรธเกรี้ยวฉุนเฉียวง่าย ขี้หงุดหงิด ขี้รำคาญ เกินเหตุ ระเบิดอารมณ์ง่าย เรื่องเล็กกลายเป็นเรื่องใหญ่ และอาจจะกลายเป็นคนขี้กังวล อารมณ์แปรปรวน และซึมเศร้าได้ง่าย ความสามารถนี้จะช่วยให้เด็กๆ อดทนและให้อภัยต่อการกระทบกระทั่งกันเล็กๆ น้อยๆ ได้ในระหว่างเล่นด้วยกัน เมื่อไม่พอใจจะหาวิธีแก้ปัญหา ไม่ใช่การโวยวาย อาละวาด

(2.3) การติดตามประเมินตนเอง : Self-Monitoring คือ ความสามารถในการตรวจสอบความรู้สึก ความคิด หรือการกระทำของตนเองทั้งในระหว่างการทำงาน หรือหลังจากทำงานแล้วเสร็จ เพื่อให้มั่นใจว่า จะนำไปสู่ผลดีต่อเป้าหมายที่วางไว้ หากเกิดความบกพร่องผิดพลาดก็จะนำไปสู่การแก้ไขได้ทันการและเป็นการทำให้รู้จักตนเองทั้งในด้านความต้องการ จุดแข็งและจุดอ่อน

ได้ชัดเจนขึ้น รวมไปถึงการตรวจสอบความคิด ความรู้สึกหรือตัวตนของตนเอง กำกับติดตามปฏิกิริยาของตนเอง และดูผลจากพฤติกรรมของตนเองที่กระทบต่อผู้อื่น ความสามารถนี้จะช่วยให้เด็กได้ทบทวนสิ่งที่ทำไป รู้สึกสำนึกผิดแล้วปรับปรุงตนเองใหม่ เช่น การพูดที่ทำให้เพื่อนเสียใจ หรือเมื่อทำผลงานเสร็จ ได้ทบทวนเพื่อพัฒนางานให้ดีขึ้น

(3) กลุ่มทักษะปฏิบัติ

(3.1) การริเริ่มและลงมือทำ : Initiating คือ ความสามารถในการคิดค้นไตร่ตรองแล้วตัดสินใจว่า จะต้องทำสิ่งนั้นๆ และนำสิ่งที่คิดมาสู่การลงมือปฏิบัติให้เกิดผล คนที่กล้าริเริ่มนั้นจำเป็นต้องมีความกล้าหาญ กล้าตัดสินใจ ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง ต้องกล้าลองผิดลองถูก ทักษะนี้เป็นพื้นฐานของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจะนำไปสู่การพัฒนาสิ่งใหม่ๆ ให้เกิดขึ้น ความสามารถนี้จะช่วยให้เด็กๆ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ และลงมือเล่นหรือทำกิจกรรม

(3.2) การวางแผนจัดระบบ ดำเนินการ : Planning & Organizing คือ ความสามารถในการปฏิบัติที่เริ่มตั้งแต่ การวางแผนที่จะต้องนำส่วนประกอบสำคัญต่างๆ มาเชื่อมต่อกัน เช่น การตั้งเป้าหมาย การเห็นภาพรวมทั้งหมดของงาน การกำหนดกิจกรรม ฯลฯ เป็นการนำความคาดหวังที่มีต่อเหตุการณ์ในอนาคตมาทำให้เป็นรูปธรรม วางเป้าหมายแล้วก็จัดวางขั้นตอนไว้ล่วงหน้า มีการจินตนาการหรือคาดการณ์ในสถานการณ์ต่างๆ เอาไว้ล่วงหน้า แล้วจัดทำเป็นแนวทางเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายต่อไป

(3.3) การมุ่งเป้าหมาย : Goal-Directed Persistence คือ ความพากเพียรเพื่อบรรลุเป้าหมาย และจดจำข้อมูลนี้ไว้ในใจตลอดเวลาที่ทำงานตามแผนนั้นจนกว่าจะบรรลุ ซึ่งรวมถึงความใส่ใจในเรื่องเวลา (Sense of Time) กับความสามารถในการสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง และติดตามความก้าวหน้าของเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง นั่นคือ เมื่อตั้งใจและลงมือทำสิ่งใดแล้วจะมุ่งมั่นอดทนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ไม่ว่าจะมีความอุปสรรคใดๆ ก็พร้อมฝ่าฟันจนสำเร็จความสามารถนี้จะทำให้เด็กๆ เมื่อทำสิ่งใดก็จะมุ่งมั่นทำโดยไม่ย่อท้อ เช่น ความพยายามที่จะขึ้นบาร์คิงให้ได้ ความพยายามที่จะผูกเชือกทรงเท้าจนสำเร็จ ความตั้งใจที่จะกินข้าวจนหมดจาน

3) ความสำคัญของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (EF)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (2560) กล่าวว่า เด็กที่มีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ EF ดี จะมีความพร้อมทางการเรียนมากกว่าเด็กมีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ EF ไม่ดี และประสบความสำเร็จในทุกระดับ ทั้งนี้ความสำคัญของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ EF มีรายละเอียด ดังนี้

- (1) มีความคิดยืดหยุ่นเปลี่ยนความคิดได้เมื่อเงื่อนไขและสถานการณ์เปลี่ยนไป
- (2) สามารถทำงานให้เสร็จตามกำหนดและได้ผลสำเร็จที่ดี
- (3) สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
- (4) รู้จักประเมินตนเองนำจุดบกพร่องมาปรับปรุงการทำงานของตนเองให้ดีขึ้น
- (5) รู้จักยับยั้งควบคุมตนเองไม่ให้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม

- (6) เข้าใจและเห็นใจผู้อื่น
- (7) มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลรอบข้าง
- (8) มีเป้าหมายที่ชัดเจน
- (9) มีความจำดี
- (10) สามารถคาดการณ์ผลของการกระทำ
- (11) มีสมาธิจดจ่อกับงานที่ทำอย่างต่อเนื่องจนงานเสร็จ
- (12) รู้จักอดทนรอคอยที่จะทำหรือพูดในเวลาที่เหมาะสม
- (13) รู้จักขอความช่วยเหลือเมื่อจำเป็น
- (14) ไม่รบกวนผู้อื่น

4) ประโยชน์ของทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ EF

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2558) กล่าวว่า ตลอดระยะชีวิตของมนุษย์ ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (EF) มีบทบาทสำคัญอย่างต่อเนื่อง ถ้าเด็กได้รับโอกาสพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ EF อย่างดี ทั้งตัวเด็ก ครอบครัวและสังคม ล้วนได้ประโยชน์ในอนาคตทั้งสิ้น ได้แก่

(1) ความสำเร็จในการเรียน เด็กที่ได้รับการฝึกฝนทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (EF) ตั้งแต่เด็กจะมีการจดจำที่ดี มีสมาธิในการเรียน ไม่วอกแวก ปรับตัวเข้ากับกฎกติกาได้ง่าย มีปัญหาที่สามารถแก้ไขครอบคลุมหมายงานก็สามารถรับผิดชอบจนประสบความสำเร็จ และเมื่อเติบโตขึ้นเป็นบุคคลที่มีการศึกษาดี ครอบครัวอบอุ่น เป็นประโยชน์ต่อสังคมเนื่องจากประชากรมีการศึกษาดี

(2) พฤติกรรมเชิงบวก ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (EF) ที่ฝึกฝนมาตั้งแต่ปฐมวัยจะช่วยให้บุคคลนั้นมีทักษะการทำงานเป็นทีม มีความเป็นผู้นำกล้าตัดสินใจ ทำงานแบบมุ่งเป้าหมาย คิดวิเคราะห์เป็น ปรับตัวดี และ รู้จักอารมณ์ตนเองและอารมณ์ผู้อื่น บุคคลลักษณะนี้อาศัยอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ครอบครัวมีสัมพันธภาพที่อบอุ่น มีความสุขสังคมมีเสถียรภาพ ปัญหาอาชญากรรมเกิดขึ้นได้น้อย ประชากรในสังคมมีความรักและความสามัคคีซึ่งกันและกัน

(3) สุขภาวะที่ดี ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (EF) ที่ผ่านการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอทำให้บุคคลนั้นดูแลสุขภาพของตนได้ดี เช่น รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ ตามหลักโภชนาการ ออกกำลังกายสม่ำเสมอ ระวังตัวเองไปสู่ความเสี่ยงทั้งหลาย รู้จักรักษาความปลอดภัยและจัดการกับความเครียดได้ดี หากสังคมมีประชากรที่มีทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (EF)

(4) เศรษฐกิจมั่นคง ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (EF) ที่ปลูกฝังในวัยเด็ก ซึ่งติดตัวไปจนโตจะช่วยเพิ่มศักยภาพเพื่อเศรษฐกิจที่แข็งแกร่ง ไม่ว่าในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว และสังคม เพราะทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (EF) จะช่วยในการคาดการณ์วางแผนไว้ล่วงหน้า คลี่คลายปัญหา

ได้ และปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นตลอดเวลาได้ดี เกิดเป็นเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ มีการสร้างสรรค์นวัตกรรม และส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

จากแนวคิดเกี่ยวกับทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (EF) แสดงให้เห็นว่า ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (EF) เป็นความสามารถที่บุคคลควรได้รับการพัฒนาตั้งแต่วัยเด็ก เพื่อให้มีความสามารถในการจดจำความรู้ การจดจ่อใส่ใจ การมีสติ การอดทนรอคอย การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ การรู้จักการวางแผน การมีเป้าหมาย เป็นต้น ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขและประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ มีการทบทวนวรรณกรรมและสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

กัญญรัตน์ ชูเกลี้ยง และคณะ (2562) **การพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (EF) สำหรับเด็กปฐมวัย โดยผ่านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา เรื่อง การประกอบอาหารประเภทขนมไทยพื้นเมือง 4 ภาค** พบว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สะเต็มศึกษาเรื่อง การประกอบอาหารประเภทขนมไทยพื้นเมือง 4 ภาค เด็กสามารถประยุกต์ใช้ความรู้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริงและสามารถแก้ไขปัญหาจากสถานการณ์ที่ครูกำหนดได้ รวมถึงการทำงานเป็นกลุ่ม สอนให้เด็กรู้จักการอดทนรอคอย การควบคุมอารมณ์ตนเอง เข้าใจความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น มีสมาธิ จดจ่อ ฝึกความคิด ความจำ ฝึกการวางแผน ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้เด็กให้สมองส่วนหน้าในการคิดมากขึ้น

กาญจนา บุญภักดี (2563) **การจัดการเรียนรู้ ยุค New Normal** พบว่า การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็น ยุคเก่า ยุคใหม่ ยุคปัจจุบัน ทั้งนี้ในปัจจุบันเกิดสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา (โควิด-19) ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจอย่างรุนแรง และเกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการใช้ชีวิต การทำงาน รวมถึงการศึกษา จะต้องจัดการเรียนรู้แบบปกติใหม่ (New Normal) ผู้สอนจะต้องพัฒนาตนเองอย่างเร่งสอนในการใช้สื่อเทคโนโลยี และจัดการเรียนการสอนแบบ Online

ขวัญฟ้า รังสิยานนท์ (2562) **การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างทักษะสมอง-อีเอฟสำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในโรงเรียนเครือข่าย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต** พบว่า รูปแบบการเสริมสร้างทักษะสมอง-อีเอฟสำหรับเด็กปฐมวัยที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศเชิงบวก โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ สร้างสรรค์ด้วยการสบตา วาจาสร้างสรรค์ และสัมผัสอบอุ่น ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกมั่นคง ปลอดภัย โดยมีความรักและความผูกพันเป็นฐาน และส่วนที่ 2 จัดกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่นตามรอยพระยุคลบาท โดยบูรณาการเข้าไปในกิจกรรมประจำวันของโรงเรียนและวิถีการดำเนินชีวิต ประจำวันที่บ้านของแต่ละครอบครัว

เทียน ทองแก้ว (2563) **การออกแบบการศึกษาชีวิตวิถีใหม่ : ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID – 19** พบว่า การแพร่ระบาดของ COVID – 19 ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการศึกษาทุกระดับทั่วโลก ทำให้สถานศึกษาทุกแห่งทั่วโลกต้องปิดการเรียนการสอน และเกิดการปรับเปลี่ยนระบบการจัดการศึกษา โดยการปรับการเรียนการสอนในหลายรูปแบบ โดยการใช้สื่อออนไลน์ และยังส่งผลกระทบในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ อุปกรณ์การเรียนไม่พร้อม ผู้ปกครองเดือดร้อนจากระบบเศรษฐกิจ คนตกงาน ทำให้ไม่สามารถจัดหาอุปกรณ์ที่พร้อมสำหรับการเรียนรู้ เป็นต้น จึงทำให้ระบบการศึกษาต้องปรับตัวในสถานการณ์ปัจจุบันและเตรียมพร้อมเพื่ออนาคตต่อไป

นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล (2555) **ผลของการศึกษาวิถีพุทธต่อการคิดเชิงบริหารและความคิดสร้างสรรค์ในเด็กก่อนวัยรุ่น** พบว่า การคิดเชิงบริหาร (Executive Function – EF) เป็นกระบวนการทำงานระดับสูงของสมองที่ช่วยกำกับควบคุมตนเองให้ทำงานจนสำเร็จตามเป้าหมาย การศึกษาวิถีพุทธให้เด็กคิดในรูปแบบที่น่าจะส่งเสริม EF เช่น การฝึกให้เด็กมีสติ รู้ตัวอยู่เสมอทั้งความคิดและการกระทำ การสังเกตการณ์เปลี่ยนแปลง การรู้จักควบคุมอารมณ์ ยับยั้งการกระทำ ฝึกให้เด็กมีความจดจ่อใส่ใจกับสิ่งที่ทำ คิดใคร่ครวญพิจารณาสิ่งต่างๆ จนเกิดปัญญา เป็นต้น การนำหลักการของวิถีพุทธควรส่งเสริมในการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นประถมเพื่อพัฒนา EF ของเด็ก อันเป็นพื้นฐานที่จะนำสู่ความสำเร็จในชีวิตต่อไป

พัชรินทร์ พาหิรัญ (2561) **ผลของโปรแกรมสมอง จิตใจ และการเรียนรู้ ต่อหน้าที่บริหารจัดการของสมองในนักเรียนชั้นประถมศึกษา** พบว่า นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมสมอง จิตใจ และการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ ผู้เรียนฝึกการควบคุมตนเอง ยับยั้งตนเองได้ และผู้เรียนสามารถคิดแก้ปัญหา แก้ไขสถานการณ์ด้วยวิธีการที่หลากหลายได้อย่างเหมาะสม

พวงรัตน์ จินพล (2564) **การจัดการเรียนออนไลน์ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในยุคของการเปลี่ยนแปลงโลกท่ามกลางวิกฤตโควิด – 19 : กรณีศึกษา โรงเรียนต้นติวตวร อำเภอยางสง จังหวัดนครราชสีมา** พบว่า จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด – 19 เป็นระยะเวลายาวนานกว่า 5 เดือน การจัดการเรียนการสอนท่ามกลางวิกฤตโควิด – 19 จึงเป็นความท้าทายของโรงเรียน ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพจะต้องเกิดจากความพร้อมด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะและความมุ่งมั่นของบุคลากร ความช่วยเหลือจากภาคีเครือข่าย และความตั้งใจของผู้ปกครองและนักเรียน

วินิจ ฝาเจริญ และคณะ (2564) **ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของพลเมืองไทยวัยเรียนกับสถานการณ์การเรียนออนไลน์ในยุคไวรัสโควิด – 19** พบว่า ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา คือ ความไม่เท่าเทียมกันของคุณภาพของมาตรฐานการศึกษา อันเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจ ปัจจัยภูมิหลังทางสังคมและวัฒนธรรมของผู้เรียน รวมถึงคุณภาพและมาตรฐานที่แตกต่างกันของสถานศึกษาต่างๆ และ

ระดับการศึกษาของผู้เรียนแต่ละช่วงชั้น ดังนั้น ในยุคโควิด – 19 การปรับวิถีชีวิตใหม่ส่งผลกระทบต่อครอบครัวที่มีรายได้น้อย ไม่มีโอกาสในการเข้าถึงสื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ ส่งผลต่อการปรับตัวและการเตรียมพร้อมต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

สุวิมล มธุรส (2564) **การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค New Normal COVID – 19** พบว่า การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค New Normal COVID – 19 ผู้บริหารต้องมีการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับความปกติใหม่ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนออนไลน์ด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยี การออกแบบหลักสูตรโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน การระบาดของโรค COVID – 19 ทั้งนี้ทำให้นักเรียน นักศึกษา และอาจารย์ผู้สอน รวมถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง จะต้องปรับตัวเข้าสู่การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในสถานการณ์ความปกติใหม่

Diamond (2012) **Activities and Programs That Improve Children’s Executive Functions** พบว่า กิจกรรมแอโรบิก ศิลปะการต่อสู้ โยคะ การฝึกสติ สามารถพัฒนาทางด้านอารมณ์ สังคม และร่างกายได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งเป็นทักษะในชีวิตประจำวันที่สำคัญ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก ดำเนินการโดยใช้การวิจัยและพัฒนา โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก พัฒนาและศึกษาผลการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

- 3.1 รูปแบบการวิจัย
- 3.2 ตัวแปรในการวิจัย
- 3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.5 วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.6 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
- 3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.9 สถิติที่ใช้ในการวิจัย
- 3.10 การตรวจสอบข้อมูล

3.1 รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) พื้นที่วิจัย คือ โรงเรียนบ้านเกาะพะลวย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 5 ชนิด คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แนวคำถามในการสนทนากลุ่ม รูปแบบและคู่มือรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ และแบบประเมินความพึงพอใจ ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น การวิจัยเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอด้วยตาราง และอธิบายเพิ่มเติมสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร สัมภาษณ์ และการสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์ข้อคำถามปลายเปิดด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) หลังจากนั้นทำการสังเคราะห์ สรุปจากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ แล้วเขียนบรรยายเชิงพรรณนา มุ่งพัฒนาและสร้างรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน

3.2 ตัวแปรในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้น เรื่อง การสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปร ดังนี้

3.2.1 ตัวแปรอิสระ คือ รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน

3.2.2 ตัวแปรตาม คือ ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียน

3.3 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครอง ครูผู้สอน นักเรียนของโรงเรียนบ้านเกาะพะลวย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาสภาพการเสริมทักษะสมองฯ และการพัฒนารูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียน จำนวน 54 คน ครูผู้สอน จำนวน 12 คน (นางสาวเอ (นามสมมติ) (ผู้ให้สัมภาษณ์), ผู้วิจัย (ผู้สัมภาษณ์), สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2566) โดยใช้การคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

กลุ่มเป้าหมายในการทดลองใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน ได้แก่ นักเรียนของโรงเรียนบ้านเกาะพะลวย จำนวน 54 คน

กลุ่มตัวอย่างในการถ่ายทอดรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 60 คน

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย	ตัวแปรการวิจัย	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
1. เพื่อศึกษาสภาพการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก	สภาพการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก	1. แบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนรู้ 2. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก	รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก	1. แบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก	ผลการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก	1. แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้ 2. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครอง

3.5 วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

3.5.1 แบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนรู้ฯ

1) ศึกษาค้นคว้าหนังสือ ตำรา บทความทางวิชาการ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการ แนวคิดที่เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 การจัดการเรียนการสอนของเด็กปฐมวัย ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (EF) และทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เพื่อแนวทางในการสร้างแบบสอบถามที่มีความเหมาะสม

2) สร้างแบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนรู้ฯ ซึ่งเป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิด ปลายเปิด และมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) โดยให้สอดคล้องกับกรอบการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ จำนวน 3 ด้าน ด้านละ 7 ข้อ รวมทั้งหมด 21 ข้อ

ตอนที่ 3 ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

สร้างแบบสอบถามคุณลักษณะของทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ และข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีรายละเอียดดังนี้

2.1) ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

2.2) ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ และตอนที่ 3 ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) 5 ระดับ โดยให้ค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น มากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น มาก
3 คะแนน	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น น้อย
1 คะแนน	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด

ส่วนเกณฑ์การวัดผลของการประเมิน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์จากลักษณะของคำถามที่กำหนดเป็นคำถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จาก 1 – 5 คะแนน โดยกำหนดให้ค่าของคะแนนเฉลี่ยที่ได้มีความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 102 – 103)

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ให้ค่าระดับความคิดเห็น มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง ให้ค่าระดับความคิดเห็น มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ให้ค่าระดับความคิดเห็น ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง ให้ค่าระดับความคิดเห็น น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ให้ค่าระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด

3) นำแบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนรู้ฯ ฉบับร่างให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาและความเหมาะสมสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้แก่

3.1) รองศาสตราจารย์ ดร.ชลธิป สมานิติโต ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย

3.2) รองศาสตราจารย์ ดร.ดนัยศักดิ์ กาโร ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา

3.3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธราเทพ เตมียะรักษ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย

3.4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรีย์ ร่วมคิด ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย

และหลักสูตรและการสอน

3.5) ดร.สุพรรณษา สุวรรณชาติ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย และหลักสูตรและการสอน

เพื่อตรวจสอบความครอบคลุม ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เมื่อนำคะแนนการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม IOC (Item – Objective Congruence Index) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552)

4) นำแบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนรู้ฯ มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha)

5) นำแบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนรู้ฯ ที่ผ่านการทดลองใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องและให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.5.2 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

1) ศึกษาค้นคว้าหนังสือ ตำรา บทความทางวิชาการ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการ แนวคิดที่เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 การจัดการเรียนการสอนของเด็กปฐมวัย ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (EF) และทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

2) สร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ซึ่งเป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด โดยให้สอดคล้องกับกรอบการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

3) นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ฉบับร่างให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาและความเหมาะสมสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้แก่

3.1) รองศาสตราจารย์ ดร.ชลธิป สมาหิโต ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาศาสตร์

3.2) รองศาสตราจารย์ ดร.ดนัยศักดิ์ กาโร ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา

3.3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธราเทพ เตมียักษ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาศาสตร์

3.4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรีย์ ร่วมคิด ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาศาสตร์

และหลักสูตรและการสอน

3.5) ดร.สุพรรณษา สุวรรณชาติ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย และหลักสูตรและการสอน เพื่อตรวจสอบความครอบคลุม ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เมื่อนำคะแนนการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม IOC (Item – Objective Congruence Index) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552)

4) นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยตรวจสอบความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ นิยามศัพท์ การใช้ภาษาที่เหมาะสม

5) นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ที่ผ่านการทดลองใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องและให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.5.3 แบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้

1) ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ หลักการ แนวคิดที่เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 และการจัดการเรียนการสอนของเด็กปฐมวัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม

2) สร้างแบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิด ปลายเปิด และมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) โดยให้สอดคล้องกับกรอบการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

สร้างแบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ และข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีรายละเอียดดังนี้

2.1) ตอนที่ 1 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ เป็นแบบประเมินเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) 5 ระดับ โดยให้ค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	ระดับความเหมาะสม มากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	ระดับความเหมาะสม มาก
3 คะแนน	หมายถึง	ระดับความเหมาะสม ปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	ระดับความเหมาะสม น้อย
1 คะแนน	หมายถึง	ระดับความเหมาะสม น้อยที่สุด

ส่วนเกณฑ์การวัดผลของการประเมิน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์จากลักษณะของคำถามที่กำหนดเป็นคำถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จาก 1 – 5 คะแนน โดยกำหนดให้ค่าของคะแนนเฉลี่ยที่ได้มีความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 102 – 103)

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ให้ค่าระดับความเหมาะสม มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง ให้ค่าระดับความเหมาะสม มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ให้ค่าระดับความเหมาะสม ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง ให้ค่าระดับความเหมาะสม น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ให้ค่าระดับความเหมาะสม น้อยที่สุด

3) นำแบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ฉบับร่างให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาและความเหมาะสมสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบประเมิน โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้แก่

3.1) รองศาสตราจารย์ ดร.ชลธิป สมานิติโต ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย

3.2) รองศาสตราจารย์ ดร.ดนัยศักดิ์ กาโร ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา

3.3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธราเทพ เตมียะรักษ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย

3.4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรีย์ ร่วมคิด ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย

และหลักสูตรและการสอน

3.5) ดร.สุพรรณษา สุวรรณชาติ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย และหลักสูตรและการสอน

เพื่อตรวจสอบความครอบคลุม ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เมื่อนำคะแนนการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม IOC (Item – Objective Congruence Index) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552)

4) นำแบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปใช้ประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ เพื่อตรวจสอบคุณภาพความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยตรวจสอบความสอดคล้องของจุดประสงค์และกิจกรรมการประเมินผล การใช้ภาษา และความถูกต้องเหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย

3.5.4 แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้

1) ศึกษาค้นคว้าหนังสือ ตำรา บทความทางวิชาการ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการ แนวคิดที่เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 การจัดการเรียนการสอนของเด็กปฐมวัย ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (EF) และทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เพื่อแนวทางในการสร้างแบบสังเกตการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม

2) สร้างแบบสังเกตการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด โดยให้สอดคล้องกับกรอบการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

3) นำแบบสังเกตการจัดการเรียนรู้ ฉบับร่างให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาและความเหมาะสมสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้แก่

3.1) รองศาสตราจารย์ ดร.ชลธิป สมานิติโต ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย

3.2) รองศาสตราจารย์ ดร.ดนัยศักดิ์ กาโร ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา

3.3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธราเทพ เตมีรักษ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย

3.4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรีย์ ร่วมคิด ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรและการสอน

3.5) ดร.สุพรรณษา สุวรรณชาติ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย และหลักสูตรและการสอน เพื่อตรวจสอบความครอบคลุม ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เมื่อนำคะแนนการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม IOC (Item – Objective Congruence Index) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552)

4) นำแบบสังเกตการจัดการเรียนรู้ มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยตรวจสอบความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ นิยามศัพท์ และการใช้ภาษาที่เหมาะสม

5) นำแบบสังเกตการจัดการเรียนรู้ ที่ผ่านการทดลองใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องและให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.5.5 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครอง

1) ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 และการจัดการเรียนการสอนของเด็กปฐมวัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสม

2) สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองฯ ซึ่งเป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิด ปลายเปิด และมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) โดยให้สอดคล้องกับกรอบการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ฯ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองฯ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ฯ และข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีรายละเอียดดังนี้

2.1) ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน ใช้แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

2.2) ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ฯ ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ โดยให้ค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	ระดับความเหมาะสม มากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	ระดับความเหมาะสม มาก
3 คะแนน	หมายถึง	ระดับความเหมาะสม ปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	ระดับความเหมาะสม น้อย
1 คะแนน	หมายถึง	ระดับความเหมาะสม น้อยที่สุด

ส่วนเกณฑ์การวัดผลของการประเมิน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์จากลักษณะของคำถามที่กำหนดเป็นคำถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จาก 1 – 5 คะแนน โดยกำหนดให้ค่าของคะแนนเฉลี่ยที่ได้มีความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 102 – 103)

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ให้ค่าระดับความเหมาะสม มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง ให้ค่าระดับความเหมาะสม มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ให้ค่าระดับความเหมาะสม ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง ให้ค่าระดับความเหมาะสม น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ให้ค่าระดับความเหมาะสม น้อยที่สุด

3) นำแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองฯ ฉบับร่างให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาและความเหมาะสมสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบประเมิน โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้แก่

3.1) รองศาสตราจารย์ ดร.ชลาริป สมหาธิโต ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย

3.2) รองศาสตราจารย์ ดร.दनัยศักดิ์ กาโร ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา

3.3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธราเทพ เตมีรักษ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย

3.4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรีย์ ร่วมคิด ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย

และหลักสูตรและการสอน

3.5) ดร.สุพรรณษา สุวรรณชาติ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย และหลักสูตรและการสอน

เพื่อตรวจสอบความครอบคลุม ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เมื่อนำคะแนนการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม IOC (Item – Objective Congruence Index) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552)

4) นำแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองฯ ที่ผ่านการทดลองใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องและให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.5.6 รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน

1) ศึกษาค้นคว้าหนังสือ ตำรา บทความทางวิชาการ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการ แนวคิดที่เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 การจัดการเรียนการสอนของเด็กปฐมวัย ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (EF) และทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เพื่อแนวทางในการสร้างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครูปฐมวัยฯ ที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย

2) ดำเนินการสร้างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ฯ ซึ่งการพัฒนากระบวนการสนับสนุนการเรียนรู้ฯ ได้จากการถอดบทเรียนจากครูผู้สอนระดับปฐมวัย โดยการจัดการเรียนรู้ให้เด็กลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ การผลิตผลงานอย่างสร้างสรรค์ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

3) นำรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ฯ ฉบับร่างให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงด้านจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ วิธีการ การประเมินผล และความเหมาะสมสำนวนภาษาที่ใช้ในคู่มือการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ฯ โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้แก่

3.1) รองศาสตราจารย์ ดร.ชลธิศ สมาธิโต ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาศาสตร์

3.2) รองศาสตราจารย์ ดร.ดนัยศักดิ์ กาโร ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาศาสตร์

3.3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธราเทพ เตมียะราช ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาศาสตร์

3.4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรีย์ ร่วมคิด ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาศาสตร์

และหลักสูตรและการสอน

3.5) ดร.สุพรรณษา สุวรรณชาติ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย และหลักสูตรและการสอน

4) เกณฑ์การประเมินผลรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ฯ ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) 5 ระดับ ตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.41 – 5.00 จึงถือว่าเป็นเอกสารที่เหมาะสม โดยให้ค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้
(บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 102 – 103)

5 คะแนน	หมายถึง	ระดับความเหมาะสม มากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	ระดับความเหมาะสม มาก

3 คะแนน	หมายถึง	ระดับความเหมาะสม ปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	ระดับความเหมาะสม น้อย
1 คะแนน	หมายถึง	ระดับความเหมาะสม น้อยที่สุด

ส่วนเกณฑ์การวัดผลของการประเมิน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์จากลักษณะของคำถามที่กำหนดเป็นคำถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จาก 1 – 5 คะแนน โดยกำหนดให้ค่าของคะแนนเฉลี่ยที่ได้มีความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 102 – 103)

$$\text{อันตรภาคขั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ให้ค่าระดับความเหมาะสม มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง ให้ค่าระดับความเหมาะสม มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ให้ค่าระดับความเหมาะสม ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง ให้ค่าระดับความเหมาะสม น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ให้ค่าระดับความเหมาะสม น้อยที่สุด

5) นำรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ฯ มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย เพื่อตรวจสอบคุณภาพความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยตรวจสอบความสอดคล้องของจุดประสงค์เนื้อหาสาระ วิธีการ การประเมินผล และสำนวนภาษาที่ใช้ในคู่มือการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ฯ มีความถูกต้องและเหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย

6) นำรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ฯ ที่ผ่านการทดลองใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องและให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.6 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ออกแบบขั้นตอนการดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ การเตรียมความพร้อมก่อนลงนามปฏิบัติการวิจัยในพื้นที่ การปฏิบัติการวิจัย และการสรุปผลการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 การเตรียมความพร้อมก่อนลงสนามปฏิบัติการวิจัยในพื้นที่

1) การเตรียมข้อมูล ศึกษาเอกสาร วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิจัย เพื่อใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย นำไปสู่การออกแบบขั้นตอนการดำเนินการวิจัย และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ชัดเจนและเหมาะสม

2) การเตรียมโรงเรียนบ้านเกาะพะลวยและชุมชนบ้านเกาะพะลวย ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกพื้นที่การวิจัยแบบเจาะจง (Purposive sampling) เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ผู้วิจัยมีประสบการณ์ในการดำเนินงานโครงการครูรัก(ษ์)ถิ่น ของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ผู้วิจัยเป็นคณะกรรมการดำเนินงาน โดยทำหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ รุ่นที่ 1 จากการศึกษาข้อมูลของโรงเรียนบ้านเกาะพะลวย ซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่มีการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล 1 – มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โดยในเทอม 1 ปีการศึกษา 2566 มีนักเรียนทั้งหมด 54 คน แบ่งเป็น ชั้นอนุบาล 2 จำนวน 4 คน อนุบาล 3 จำนวน 3 คน ประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 8 คน ประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 คน ประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 คน ประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 คน ประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 คน ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 8 คน มัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 คน มัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 3 คน และมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 คน และมีครูผู้สอน จำนวน 12 คน แต่ช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 โรงเรียนประสบปัญหาการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ จำนวนครูไม่ครบทุกชั้นเรียน การสอนจึงไม่สามารถใช้แบบ onair และ online ได้ เพราะอุปกรณ์ในการเรียนก็ขาดความพร้อม ทั้งระบบอินเทอร์เน็ตใช้งานไม่ได้ DLTV ดูไม่ได้ และโทรทัศน์เสีย ในภาวะวิกฤตจึงใช้การสอนเพียง on hand, on demand และ onsite โดยนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยที่ทำให้เสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโควิด-19 จึงเป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 เป็นอย่างมาก ทั้งนี้ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน จึงทำการติดต่อประสานงานกับวิชาการผู้อำนวยการโรงเรียนเกาะพะลวย เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย สร้างความเข้าใจและความสำคัญของการวิจัย รวมถึงการสอบถามข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับชุมชน

3) การเตรียมผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายจากผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครองของนักเรียน โรงเรียนบ้านเกาะพะลวย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีส่วนร่วมในกิจกรรมการตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึก หลังจากนั้น ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยสามารถเข้าร่วมกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยทำการทดลองรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียน

ในภาวะพลิกผันกับนักเรียนของโรงเรียนบ้านเกาะพะลวย ซึ่งผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยสามารถขอยกเลิก และถอนตัวจากโครงการวิจัยได้ตลอดเวลาตามเงื่อนไขที่ระบุในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมวิจัย ทั้งนี้ผู้วิจัย ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย สร้างความเข้าใจและอธิบายขั้นตอนการดำเนินการวิจัย เพื่อขอความร่วมมือและความสมัครใจในการเข้าร่วมโครงการวิจัยตลอดระยะเวลาของการดำเนินการวิจัย

ส่วนที่ 2 การปฏิบัติการวิจัย

ผู้วิจัยออกแบบขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย มีส่วนร่วมในกิจกรรมการตอบแบบสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึก และการปฏิบัติเชิงปฏิบัติการ เพื่อวิเคราะห์สภาพการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะ พลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก การพัฒนาและถ่ายทอดรูปแบบการสนับสนุน การเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน มีลักษณะกิจกรรมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย มีรายละเอียดกิจกรรม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ลักษณะกิจกรรมสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

กิจกรรม	จำนวน/ ระยะเวลา	สถานที่	ช่วงเวลา	ผู้ดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย
1. กิจกรรม การตอบ แบบสอบถาม	1 ครั้ง/ 15 นาที	ตามความ สะดวกของ ผู้เข้าร่วม โครงการวิจัย	สัปดาห์ที่ 1 ของเดือน พ.ค. 2566	ผู้วิจัย	1. รักษาแทน ผอ. 2. ครูผู้สอน 3. ผู้ปกครองของ นร. (ตัวแทนชุมชน)
2. กิจกรรม สัมภาษณ์ เชิงลึก/ สนทนากลุ่ม	1 ครั้ง/ 1 – 2 ชม.	ตามความ สะดวกของ ผู้เข้าร่วม โครงการวิจัย	สัปดาห์ที่ 1 ของเดือน พ.ค. 2566	ผู้วิจัย	1. รักษาแทน ผอ. 2. ครูผู้สอน 3. ผู้ปกครองของ นร. (ตัวแทนชุมชน)
3. กิจกรรม ถอดบทเรียน/ สนทนากลุ่ม ย่อย	1 ครั้ง 1 – 2 ชม.	ตามความ สะดวกของ ผู้เข้าร่วม โครงการวิจัย	สัปดาห์ที่ 1 ของเดือน มิ.ย. 2566	ผู้วิจัยและ ผู้เข้าร่วม โครงการวิจัย	ครูผู้สอน

กิจกรรม	จำนวน/ ระยะเวลา	สถานที่	ช่วงเวลา	ผู้ดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย
4. กิจกรรม เชิงปฏิบัติการ (การทดลองใช้ รูปแบบฯ)	3 ครั้ง/สัปดาห์ 30-45 นาที	ห้องเรียน ระดับชั้น ต่างๆ/แหล่ง เรียนรู้ต่าง ๆ	สัปดาห์ที่ 1-4 ของเดือน ส.ค. และเดือน ก.ย. 2566	ผู้เข้าร่วม โครงการวิจัย	1. นักเรียน 2. ครูผู้สอน 3. ผู้ปกครอง ของนร.
5. การ ถ่ายทอด	1 ครั้ง/2 วัน	1. รายวิชา 2. กิจกรรม ประชุมของครู พี่เลี้ยง โรงเรียน ปลายทางใน โครงการครู รัก(ษ์)ถิ่น	กิจกรรม พัฒนาผู้เรียน	ผู้วิจัย	1. นักศึกษา หลักสูตรสาขา การศึกษาปฐมวัย 2. ครูพี่เลี้ยง โรงเรียนปลายทาง ในโครงการครู รัก(ษ์)ถิ่น

ขั้นตอนการดำเนินการพัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันที่พัฒนาขึ้น มีดังนี้

1) ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อขอความร่วมมือจากโรงเรียนบ้านเกาะพะลวยและชุมชน บ้านเกาะพะลวย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้ รวมถึงการทดลองใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันกับนักเรียนของโรงเรียนบ้านเกาะพะลวย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและทดลองใช้รูปแบบฯ โดยมีรายละเอียดตาม ขั้นตอนดังนี้

2.1) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครองของนักเรียน เพื่อวิเคราะห์สภาพการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์ผู้ปกครอง และครูผู้สอน เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาหรือประเด็นของการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันยุคปัจจุบัน

2.2) ผู้วิจัยจัดประชุมกลุ่มย่อยผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครองของนักเรียนเพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาหรือประเด็นของการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันยุคปัจจุบัน

2.3) ผู้วิจัยจัดประชุมครั้งที่ 1 เพื่อคืนข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาหรือประเด็นของการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันยุคปัจจุบัน

2.4) ผู้วิจัยจัดประชุมเพื่อทำการถอดบทเรียนกับการถอดบทเรียนครูผู้สอน และตัวแทนผู้ปกครองเพื่อพัฒนารูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันที่เหมาะสม

2.5) นำข้อมูลจากการถอดบทเรียนผู้ปกครองและครูผู้สอน รวบรวมมีรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน โดยการออกแบบวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ และวิธีการวัดและประเมินผล เช่น แบบทดสอบ เป็นต้น ที่สอดคล้องกับทักษะสมองเพื่อการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันอย่างเหมาะสม

2.6) นำคู่มือรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเหมาะสมด้านวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ และภาษาที่ใช้มีความเหมาะสมสำหรับนักเรียนทุกระดับชั้น

2.7) ผู้วิจัยตรวจสอบและปรับแก้คู่มือรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.8) นำคู่มือรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน ใช้ Try out กับนักเรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง เช่น สภาพแวดล้อม บริบทชุมชนและโรงเรียน

เป็นต้น จากนั้นปรับแก้คู่มือรูปแบบฯ ให้มีความเหมาะสมด้านวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ และภาษาที่ใช้อีกครั้ง

2.9) ทดลองใช้คู่มือรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน กับนักเรียนทุกระดับชั้นในโรงเรียนบ้านเกาะพะลวย

2.10) จัดประชุมครั้งที่ 2 เพื่อเผยแพร่รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน ให้กับโรงเรียนในอำเภอเกาะสมุย จำนวน 8 โรงเรียนในโครงการครูรัก(ษ์)ถิ่น และนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ปฐมวัย

2.11) จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์และตีพิมพ์บทความ

ส่วนที่ 3 การสรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยจนได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยนำข้อมูลผลการวิจัยมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์เรียบเรียงด้วยวิธีการวิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ และเขียนรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ มีรายละเอียดดังนี้

1) การวิเคราะห์สภาพปัญหาหรือประเด็นของการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันยุคปัจจุบัน ใช้การบรรยาย การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อสรุปสภาพการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันของนักเรียน

2) การวิเคราะห์ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนใช้การบรรยาย การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อสรุปลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียน

3) การพัฒนารูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน ใช้การบรรยาย การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อสรุปผลของการพัฒนารูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ฯ

3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.7.1 ข้อมูลปฐมภูมิ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยใช้แบบสอบถามที่มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด ปลายเปิด และมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มีประเด็นคำถามครอบคลุมเกี่ยวกับสภาพการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก

การสังเกตการณ์ (Observation) โดยใช้แบบสังเกตซึ่งบันทึกข้อมูลที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริงตามประเด็นต่างๆ ที่กำหนดไว้

การวิจัยเชิงปฏิบัติการ เป็นการดำเนินการวิจัยให้ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยมีส่วนร่วมในการเรียนรู้เกี่ยวกับการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก ทั้งนี้ผู้วิจัยจะทำการร่วมเรียนรู้จากประสบการณ์ และถอดบทเรียนจากปฏิบัติการดังกล่าว จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

3.7.2 ข้อมูลทุติยภูมิ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (EF) การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ตลอดจนได้ศึกษา ค้นคว้า หางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (EF) และการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยทั้งภาษาไทย และต่างประเทศ

3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบไปวิเคราะห์ ดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก ศึกษาลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ และพัฒนารูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3

2) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก ศึกษาลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ ประเมินรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน และประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองฯ หาค่าสถิติพื้นฐาน โดยนำมาวิเคราะห์หา

ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อตอบ
วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3 และวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(Standard Deviation) และการทดสอบค่า t-test แบบ Dependent Sample t-test เพื่อตอบ
วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 3

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับสภาพการเสริมทักษะสมองในการบริหาร
จัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก และ
ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ มีเกณฑ์การให้
คะแนน ดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น มากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น มาก
3 คะแนน	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น น้อย
1 คะแนน	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด

ส่วนเกณฑ์การแปรผลได้พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นสภาพการเสริม
ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาส
ขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก และลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้
สำเร็จ ใช้หลักของการแบ่งอันตรภาคชั้น (Class Interval) โดยนำค่าสูงสุดลบด้วยค่าต่ำสุด แล้วหาร
ด้วยจำนวนระดับที่ต้องการแปรผล ดังนี้

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

ค่าเฉลี่ย	1.00-1.80	หมายถึง	มีความคิดเห็นน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.81-2.60	หมายถึง	มีความคิดเห็นน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.61-3.40	หมายถึง	มีความคิดเห็นปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.41-4.20	หมายถึง	มีความคิดเห็นมาก
ค่าเฉลี่ย	4.21-5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นมากที่สุด

3.9 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.9.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
(Content Validity) ค่าความยากง่าย (Difficulty) ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และค่าความ
เชื่อมั่น (Reliability)

3.9.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบค่า t-test แบบ Dependent Sample t-test

3.10 การตรวจสอบข้อมูล

การจัดกระทำกับข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องแบบสามเส้า (Triangulation) สำหรับข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย ภายหลังจากรวบรวมแล้ว ผู้วิจัยจัดส่งคืนข้อมูลให้กับกลุ่มเป้าหมายเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล แล้วนำมาวิเคราะห์ผลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก ดำเนินการโดยใช้การวิจัยและพัฒนา โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก พัฒนาและศึกษาผลการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก และศึกษาลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ

ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนารูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิต และศึกษาลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ

ผู้วิจัยทำการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน โดยผู้วิจัยทำการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ เพื่อให้ผู้วิจัยเข้าใจถึงการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ และลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ โดยผู้วิจัยดำเนินกิจกรรมในพื้นที่โรงเรียนบ้านเกาะพะลวย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้มีการทำแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ โดยมีประเด็นนำเสนอ ดังนี้

1.1 สภาพการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ

สภาพการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ เบื้องต้นผู้วิจัยได้ทำความเข้าใจถึงสภาพการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ มีประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงนำเสนอข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ และแปลผล โดยใช้สถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏดังตารางที่ 4.1 – 4.2

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 58)		
ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. สถานะ		
ผู้บริหารโรงเรียน	1	1.72
ครูผู้สอน	11	18.96
ผู้ปกครองของนักเรียน	46	79.32
2. เพศ		
ชาย	10	17.25
หญิง	48	82.75
3. อายุ		
น้อยกว่า 20 ปี	-	-
21 – 30 ปี	26	44.83
31 – 40 ปี	12	20.69
41 – 50 ปี	9	15.52
51 – 60 ปี	7	12.07
มากกว่า 60 ปี	4	6.89

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. อาชีพ		
รับราชการ	10	17.25
พนักงานของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-
พนักงานบริษัทเอกชน	-	-
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	-	-
ค้าขาย	13	22.41
เกษตรกร	18	31.03
รับจ้างทั่วไป	17	29.31
อื่น ๆ	-	-
5. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	4	6.89
มัธยมศึกษาตอนต้น	18	31.03
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า	19	32.76
อนุปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	5	8.63
ปริญญาตรี	12	20.69
อื่นๆ	-	-

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 58 คน จำแนกตามตัวแปร ได้ดังนี้

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มเป้าหมาย ส่วนใหญ่มีสถานะเป็นผู้ปกครองของนักเรียน จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 79.32 ครูผู้สอน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 18.96 และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.72 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 82.75 และเพศชาย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 17.25 โดยมีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี มากที่สุด จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 44.83 รองลงมา มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 15.52 และมีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 15.52 ตามลำดับ ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่ามากที่สุด จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 32.76 รองลงมา ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 31.03 และระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 20.69 ตามลำดับ โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรมากที่สุด จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 31.03 รองลงมา อาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 29.31 และอาชีพค้าขาย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 22.41 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 สภาพการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ

(n = 58)

ประเด็น		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	PNI _(modified)	ลำดับ
ด้านที่ 1 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา		3.49	1.02	มาก	4.41	.79	มากที่สุด	0.26	3
1.1	หลักสูตรสถานศึกษามีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่มุ่งเน้นทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ	3.79	.79	มาก	4.41	.84	มากที่สุด	0.16	4
1.2	หลักสูตรสถานศึกษามีการกำหนดสาระการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ	2.97	.99	ปานกลาง	4.50	.78	มากที่สุด	0.51	2
1.3	หลักสูตรสถานศึกษามีการกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มุ่งเน้นทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ	3.12	.88	ปานกลาง	4.62	.62	มากที่สุด	0.48	3
1.4	ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ	2.59	.97	น้อย	4.07	.67	มาก	0.57	1
1.5	โรงเรียนสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาตนเองให้มีองค์ความรู้เกี่ยวกับทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ	3.84	.81	มาก	4.36	.79	มากที่สุด	0.14	5
1.6	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ	4.10	.77	มาก	4.60	.77	มากที่สุด	0.12	6
1.7	โรงเรียนส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียน	4.02	.85	มาก	4.29	.92	มากที่สุด	0.07	7
ด้านที่ 2 ครูผู้สอนและการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ		3.35	.94	ปานกลาง	4.40	.85	มากที่สุด	0.31	1
2.1	ครูผู้สอนมีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ส่งเสริม	3.53	.80	มาก	4.33	.91	มากที่สุด	0.23	6

ประเด็น		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	PNI _(modified)	ลำดับ
	ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จในสาระการเรียนรู้แต่ละระดับชั้น								
2.2	ครูผู้สอนออกแบบกิจกรรมส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมกับระดับชั้น	3.69	.98	มาก	4.53	.82	มากที่สุด	0.23	5
2.3	ครูผู้สอนจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมกับระดับชั้น	3.98	.81	มาก	4.55	.80	มากที่สุด	0.14	7
2.4	ครูผู้สอนออกแบบวิธีการและเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จที่หลากหลาย	3.50	.80	มาก	4.36	.89	มากที่สุด	0.25	4
2.5	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียนแต่ละระดับชั้น	2.91	.92	ปานกลาง	4.45	.78	มากที่สุด	0.53	1
2.6	ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียนแต่ละระดับชั้น	2.79	.74	ปานกลาง	4.24	.76	มากที่สุด	0.52	2
2.7	ครูผู้สอนและผู้ปกครองร่วมกันวางแผนการวัดผลและประเมินผลทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของผู้เรียนแต่ละระดับชั้น	3.03	.86	ปานกลาง	4.31	.98	มากที่สุด	0.42	3
ด้านที่ 3 ปัจจัยที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จที่เหมาะสม (สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วม)		3.37	.85	ปานกลาง	4.26	.88	มากที่สุด	0.26	2
3.1	โรงเรียนมีการสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิต	3.95	.78	มาก	4.41	.92	มากที่สุด	0.12	7

ประเด็น		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	PNI _(modified)	ลำดับ
	ให้สำเร็จ เช่น การจัดวางของเป็นหมวดหมู่ ชั้นเก็บของส่วนตัว การจัดระเบียบแถว จุดวางของในโรงเรียน จุดทิ้งขยะ เป็นต้น								
3.2	โรงเรียนมีมุมที่สงบหรือสถานที่ผ่อนคลายภายในโรงเรียน เช่น ส่วนหย่อม มุมพักผ่อน ชุมนั่งเล่น เป็นต้น	3.38	.83	ปานกลาง	4.40	.84	มากที่สุด	0.30	3
3.3	โรงเรียนมีบรรยากาศร่มรื่น มีความเป็นธรรมชาติ สะอาดปลอดภัย และสวยงาม	3.43	.84	มาก	4.52	.50	มากที่สุด	0.32	2
3.4	โรงเรียนมีการจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายในการส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ เช่น นิทาน บัตรภาพ บัตรคำ เป็นต้น	3.24	.98	ปานกลาง	4.38	.95	มากที่สุด	0.35	1
3.5	โรงเรียนมีการจัดป้ายนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จภายในห้องเรียน	3.19	.69	ปานกลาง	4.09	.90	มาก	0.28	4
3.6	โรงเรียนมีภาพหรือคำที่สะท้อนถึงพฤติกรรมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ เช่น สุภาพชน สำนวน คำพังเพย คำสอนท่านพุทธทาสภิกขุ เป็นต้น	3.10	.69	ปานกลาง	3.88	.97	มาก	0.25	6
3.7	ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้หรือบรรยากาศที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ เช่น ความสะอาดในชุมชน จุดทิ้งขยะในชุมชน การเป็นแบบอย่างที่ดีของคนในชุมชน เป็นต้น	3.31	.88	ปานกลาง	4.17	.86	มาก	0.26	5
รวม		3.40	.94	ปานกลาง	4.36	.84	มากที่สุด	0.28	

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ พบว่า ในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครองของนักเรียน มีทัศนคติเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จในภาพรวม สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.40$, S.D.= .94) โดยพิจารณาทัศนคติเป็นรายด้านที่ได้รับคะแนนน้อยที่สุด และเป็นปัญหาเร่งด่วนในการพัฒนา พบว่า ด้านครูผู้สอนและการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.35$, S.D.= .94) รองลงมาปัจจัยที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จที่เหมาะสม (สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วม) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.37$, S.D.= .85) และด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.49$, S.D.= 1.02) ตามลำดับ และสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.36$, S.D.= .84) โดยพิจารณาทัศนคติเป็นรายด้านที่ได้รับคะแนนมากที่สุด พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.41$, S.D.= .79) รองลงมาด้านครูผู้สอนและการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.40$, S.D.= .85) และด้านปัจจัยที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จที่เหมาะสม (สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วม) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.26$, S.D.= .88) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ

1.1 ด้านที่ 1 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.49$, S.D.= 1.02) โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณาเป็นปัญหาเร่งด่วนในการพัฒนามากที่สุด คือ ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.59$, S.D.= .97) รองลงมาหลักสูตรสถานศึกษามีการกำหนดสาระการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.97$, S.D.= .99) และหลักสูตรสถานศึกษามีการกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มุ่งเน้นทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.12$, S.D.= .88) ตามลำดับ

1.2 ด้านที่ 2 ครูผู้สอนและการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ เมื่อพิจารณาด้านครูผู้สอนและการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.35$, S.D.= .94) โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณาเป็นปัญหาเร่งด่วนในการพัฒนามากที่สุด คือ ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียนแต่ละระดับชั้น อยู่ในระดับ

ปานกลาง ($\bar{x} = 2.79$, S.D. = .74) รองลงมาครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียนแต่ละระดับชั้น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.91$, S.D. = .92) และครูผู้สอนและผู้ปกครองร่วมกันวางแผนการวัดผลและประเมินผลทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของผู้เรียนแต่ละระดับชั้น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.03$, S.D. = .86) ตามลำดับ

1.3 ด้านที่ 3 ปัจจัยที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จที่เหมาะสม (สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วม) เมื่อพิจารณาด้านปัจจัยที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จที่เหมาะสม (สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วม) ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.37$, S.D. = .85) โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่เมื่อพิจารณาเป็นปัญหาเร่งด่วนในการพัฒนามากที่สุด คือ โรงเรียนมีภาพหรือคำที่สะท้อนถึงพฤติกรรมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ เช่น สุภาพดี สำนวน คำพังเพย คำสอนท่านพุทธทาสภิกขุ เป็นต้น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.10$, S.D. = .69) รองลงมาโรงเรียนมีการจัดป้ายนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จภายในห้องเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.19$, S.D. = .69) และโรงเรียนมีการจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายในการส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ เช่น นิทาน บัตรภาพ บัตรคำ เป็นต้น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.24$, S.D. = .98) ตามลำดับ

2. สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ

2.1 ด้านที่ 1 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = .79) โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณามากที่สุด คือ หลักสูตรสถานศึกษามีการกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มุ่งเน้นทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.62$, S.D. = .62) รองลงมาโรงเรียนสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = .77) และหลักสูตรสถานศึกษามีการกำหนดสาระการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = .78) ตามลำดับ

2.2 ด้านที่ 2 ครูผู้สอนและการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ เมื่อพิจารณาด้านครูผู้สอนและการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = .85) โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณาเป็นมากที่สุด คือ ครูผู้สอนจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมกับระดับชั้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.55$, S.D. = .80) รองลงมา

ครูผู้สอนออกแบบกิจกรรมส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมกับระดับชั้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = .82) และครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียนแต่ละระดับชั้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = .78) ตามลำดับ

2.3 ด้านที่ 3 ปัจจัยที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จที่เหมาะสม (สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วม) เมื่อพิจารณาด้านปัจจัยที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จที่เหมาะสม (สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วม) ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = .88) โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณาเป็นมากที่สุด คือ โรงเรียนมีภาพหรือคำที่สะท้อนถึงพฤติกรรมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ เช่น สุภาพดี สำนวน คำพังเพย คำสอนท่านพุทธทาสภิกขุ เป็นต้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = .50) รองลงมาโรงเรียนมีการจัดป้ายนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จภายในห้องเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = .92) และโรงเรียนมีการจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายในการส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ เช่น นิทาน บัตรภาพ บัตรคำ เป็นต้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = .84) ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาค่าดัชนี (PNI_(modified)) ลำดับความสำคัญของการศึกษาความต้องการจำเป็นสภาพการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ จำแนกเป็นภาพรวมและรายด้าน มีรายละเอียดดังนี้

3.1 การวิเคราะห์ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของการศึกษาความต้องการจำเป็นสภาพการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่พิจารณาในภาพรวม (PNI_(modified) = 0.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านครูผู้สอนและการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ (PNI_(modified) = 0.31) มีค่าดัชนีมีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาด้านปัจจัยที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จที่เหมาะสม (สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วม) (PNI_(modified) = 0.26) และด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา (PNI_(modified) = 0.26) ตามลำดับ

3.2 การวิเคราะห์ค่าดัชนี (PNI_(modified)) ลำดับความสำคัญของการศึกษาความต้องการจำเป็นสภาพการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่พิจารณาในรายด้าน มีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 การวิเคราะห์ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของการศึกษาความต้องการจำเป็นสภาพการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ “ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา” ($PNI_{(modified)} = 0.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ ($PNI_{(modified)} = 0.57$) มีค่าดัชนีมีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาด้านหลักสูตรสถานศึกษามีการกำหนดสาระการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ ($PNI_{(modified)} = 0.51$) และด้านหลักสูตรสถานศึกษามีการกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มุ่งเน้นทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ ($PNI_{(modified)} = 0.48$)

3.2.2 การวิเคราะห์ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของการศึกษาความต้องการจำเป็นสภาพการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ “ด้านครูผู้สอนและการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ” ($PNI_{(modified)} = 0.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียนแต่ละระดับชั้น ($PNI_{(modified)} = 0.53$) มีค่าดัชนีมีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาด้านผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียนแต่ละระดับชั้น ($PNI_{(modified)} = 0.52$) และด้านครูผู้สอนและผู้ปกครองร่วมกันวางแผนการวัดผลและประเมินผลทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของผู้เรียนแต่ละระดับชั้น ($PNI_{(modified)} = 0.42$)

3.2.3 การวิเคราะห์ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของการศึกษาความต้องการจำเป็นสภาพการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ “ด้านปัจจัยที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จที่เหมาะสม (สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วม)” ($PNI_{(modified)} = 0.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านโรงเรียนมีการจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายในการส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ เช่น นิทาน บัตรภาพ บัตรคำ เป็นต้น ($PNI_{(modified)} = 0.35$) มีค่าดัชนีมีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาด้านโรงเรียนมีบรรยากาศร่มรื่น มีความเป็นธรรมชาติ สะอาด ปลอดภัย และสวยงาม ($PNI_{(modified)} = 0.32$) และด้านโรงเรียนมีมุมที่สงบหรือสถานที่ผ่อนคลายภายในโรงเรียน เช่น สวนหย่อม มุมพักผ่อน ชุมนั่งเล่น เป็นต้น ($PNI_{(modified)} = 0.30$)

1.2 ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ

การศึกษาลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ เบื้องต้นผู้วิจัยได้ทำความเข้าใจถึงลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถามฯ และการสัมภาษณ์ มีประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงนำเสนอข้อมูลประกอบการวิเคราะห์และแปลผล โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ

(n = 58)

ประเด็น		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	PNI _(modified)	ลำดับ
1	เด็กสามารถจดจำข้อมูลต่างๆ หรือสิ่งที่เรียนรู้ได้ เช่น การจัดหมวดหมู่ การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนรู้ การเรียงลำดับ เหตุการณ์ เป็นต้น	4.19	.71	มาก	4.67	.65	มากที่สุด	0.11	8
2	เด็กสามารถอดทนรอคอยได้ เช่น การยืนต่อแถว การรอของเล่น จากผู้อื่น เป็นต้น	4.53	.56	มากที่สุด	4.72	.55	มากที่สุด	0.04	9
3	เด็กสามารถปรับอารมณ์หรือเปลี่ยนความคิด เมื่อเจอสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ คิดนอกกรอบ เช่น เด็กมีวิธีคิดที่หลากหลาย จากการแสดงวิธีทำ วิชาคณิตศาสตร์ เด็กสามารถประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุที่กำหนดให้ด้วยวิธีที่หลากหลาย เป็นต้น	3.60	.87	มาก	4.43	.88	มากที่สุด	0.23	5
4	เด็กสามารถมีสมาธิและจดจ่อใส่ใจในสิ่งที่กำลังเรียนรู้ ไม่วอกแวก เช่น การทำกิจกรรมต่างๆ จนเสร็จ ทำการบ้านจนเสร็จก่อนไปเล่น เป็นต้น	3.28	.87	ปานกลาง	4.36	.93	มากที่สุด	0.33	3
5	เด็กสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ ไม่โวยวาย ไม่อาละวาด เมื่อเจอสถานการณ์ที่ทำให้ไม่พอใจ เช่น เพื่อนแย่งของเล่น	3.88	.91	มาก	4.56	.75	มากที่สุด	0.18	6

ประเด็น		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	PNI _(modified)	ลำดับ
	เพื่อนทำร้ายร่างกาย เพื่อนแกล้งเป็นต้น								
6	เด็กสามารถติดตามประเมินตนเองได้ เช่น การทบทวนผลงานของตนเอง การประเมินการทำงานของตนเอง การตรวจสอบจุดบกพร่องของชิ้นงานเป็นต้น	3.38	.74	ปานกลาง	4.32	.94	มากที่สุด	0.28	4
7	เด็กสามารถคิดริเริ่มและลงมือทำได้ กล้าตัดสินใจ กล้าลงมือลองถูก	3.24	.70	ปานกลาง	4.50	.84	มากที่สุด	0.39	2
8	เด็กสามารถวางแผน กำหนดเป้าหมาย การเรียงลำดับความสำคัญของการทำงานได้	3.12	.65	ปานกลาง	4.39	.79	มากที่สุด	0.41	1
9	เด็กมีความพยายามทำกิจกรรมต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อ เช่น เด็กตั้งเป้าหมายว่า “ทำความสะอาดบ้านให้เสร็จก่อนดูการ์ตูน” หรือ “เก็บของเล่นให้เป็นระเบียบเรียบร้อยก่อนไปเล่นกับเพื่อนนอกบ้าน” เป็นต้น	3.60	.85	มาก	4.22	.85	มากที่สุด	0.17	7
รวม		3.64	.89	มาก	4.46	.82	มากที่สุด	0.23	

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ พบว่า ในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนระดับ และผู้ปกครองของนักเรียน มีทัศนคติเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จในภาพรวม สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.64$, S.D. = .84) และสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = .82) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. สภาพปัจจุบันของลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณาเป็นปัญหาเร่งด่วนในการพัฒนามากที่สุด คือ เด็กสามารถวางแผน กำหนดเป้าหมาย การเรียงลำดับความสำคัญของการทำงานได้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.12$, S.D. = .65) รองลงมาเด็กสามารถคิดริเริ่มและลงมือทำได้ กล้าตัดสินใจ กล้าลองผิดลองถูก อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.24$, S.D. = .70) และเด็กสามารถมีสมาธิและจดจ่อใส่ใจในสิ่งที่กำลังเรียนรู้ ไม่วอกแวก เช่น การทำกิจกรรมต่างๆ จนเสร็จ ทำการบ้านจนเสร็จก่อนไปเล่น เป็นต้น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.28$, S.D. = .87) ตามลำดับ

2. สภาพที่พึงประสงค์ของลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณามากที่สุด คือ เด็กสามารถอดทนรอคอยได้ เช่น การยืนต่อแถว การรอของเล่นจากผู้อื่น เป็นต้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.72$, S.D. = .55) รองลงมาเด็กสามารถจดจำข้อมูลต่างๆ หรือสิ่งที่เรียนรู้ได้ เช่น การจัดหมวดหมู่ การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนรู้ การเรียงลำดับเหตุการณ์ เป็นต้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = .65) และเด็กสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ ไม่โวยวาย ไม่อาละวาด เมื่อเจอสถานการณ์ที่ทำให้ไม่พอใจ เช่น เพื่อนแย่งของเล่น เพื่อนทำร้ายร่างกาย เพื่อนแกล้ง เป็นต้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.56$, S.D. = .75) ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์ค่าดัชนี ($PNI_{(modified)}$) ลำดับความสำคัญของการศึกษาความต้องการจำเป็นลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ จำแนกเป็นภาพรวมและรายข้อ โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่พิจารณาในภาพรวม ($PNI_{(modified)} = 0.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ลักษณะพฤติกรรมของเด็กสามารถวางแผน กำหนดเป้าหมาย การเรียงลำดับความสำคัญของการทำงานได้ ($PNI_{(modified)} = 0.41$) มีค่าดัชนีมีความสำคัญมากที่สุด รองลงมา ลักษณะพฤติกรรมของเด็กสามารถคิดริเริ่มและลงมือทำได้ กล้าตัดสินใจ กล้าลองผิดลองถูก ($PNI_{(modified)} = 0.39$) และลักษณะพฤติกรรมของเด็กสามารถมีสมาธิและจดจ่อใส่ใจในสิ่งที่กำลังเรียนรู้ ไม่วอกแวก เช่น การทำกิจกรรมต่างๆ จนเสร็จ ทำการบ้านจนเสร็จก่อนไปเล่น เป็นต้น ($PNI_{(modified)} = 0.33$) ตามลำดับ

ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนา รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน

2.1 การประเมินรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน

การประเมินรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน โดยผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงนำเสนอข้อมูลประกอบการวิเคราะห์และแปลผล โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ผลการประเมินรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน

รายการประเมิน		ระดับความเหมาะสม			ระดับความเป็นไปได้		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	ชื่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ	4.00	.70	มาก	4.40	.54	มากที่สุด
2	แนวคิด ทฤษฎีมีความสอดคล้องกับการจัดกิจกรรม	4.00	.70	มาก	4.40	.54	มากที่สุด
3	จุดประสงค์ของกิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาของการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน	4.60	.54	มากที่สุด	4.80	.44	มากที่สุด
4	ความชัดเจนของขั้นตอนการจัดกิจกรรมมีความเข้าใจง่าย และภาษาที่ใช้มีความเหมาะสม	4.40	.54	มากที่สุด	4.80	.44	มากที่สุด
5	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมตามช่วงวัย	4.60	.54	มากที่สุด	4.60	.54	มากที่สุด
6	เนื้อหาสาระของกิจกรรมความเหมาะสมตามช่วงวัย	4.20	.83	มาก	4.40	.54	มากที่สุด

รายการประเมิน		ระดับความเหมาะสม			ระดับความเป็นไปได้		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
7	สื่อการเรียนรู้ที่ใช้มีความเหมาะสม และ ง่ายต่อการใช้งาน	4.20	.83	มาก	4.40	.54	มากที่สุด
8	ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีความ เหมาะสมสำหรับนักเรียนแต่ละระดับชั้น	4.40	.54	มากที่สุด	4.40	.54	มากที่สุด
9	วิธีการประเมินผลมีความเข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน และใช้ภาษาที่เหมาะสม	4.00	.70	มาก	4.20	.44	มาก
10	เกณฑ์การประเมินมีความเข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน และใช้ภาษาที่เหมาะสม	4.20	.44	มาก	4.40	.54	มากที่สุด
11	เกณฑ์การประเมินมีความสอดคล้องกับ จุดประสงค์ของกิจกรรมการสนับสนุน การเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการ บริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียน ในภาวะพลิกผัน	4.20	.44	มาก	4.40	.54	มากที่สุด
รวม		4.25	.62	มากที่สุด	4.47	.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 ผลการประเมินรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน ในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ระดับความเหมาะสมของรูปแบบฯ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.25$, S.D.= .62) และระดับความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.47$, S.D.= .50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ระดับความเหมาะสมของรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณามากที่สุด คือ จุดประสงค์ของกิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาของการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.60$, S.D.= .54) รองลงมาการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมตามช่วงวัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.60$, S.D.= .54) และระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมสำหรับนักเรียนแต่ละระดับชั้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.40$, S.D.= .54) ตามลำดับ

2. ระดับความเป็นไปได้ของรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณามากที่สุด คือ จุดประสงค์ของกิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาของการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.80$, S.D. = .44) รองลงมาความชัดเจนของขั้นตอนการจัดกิจกรรมมีความเข้าใจง่าย และภาษาที่ใช้มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.80$, S.D. = .44) และการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมตามช่วงวัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = .54) ตามลำดับ

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก

ผู้วิจัยทำการศึกษารูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก โดยผู้วิจัยทำการสำรวจโดยใช้การสังเกต การถอดบทเรียน และการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ผู้วิจัยสามารถออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม สัมภาษณ์ และการประชุมกลุ่มย่อย มาร่วมถอดบทเรียนกับครูผู้สอน โดยผู้วิจัยดำเนินวิจัยเชิงปฏิบัติการในพื้นที่โรงเรียนบ้านเกาะพะลวย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้มีการทำการสังเกต การถอดบทเรียน และการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยมีประเด็นนำเสนอ ดังนี้

3.1 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก

การศึกษาผลการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก เบื้องต้นผู้วิจัย และครูผู้สอนร่วมกันถอดบทเรียนและออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน โดยผู้วิจัยใช้การสังเกต การถอดบทเรียน และการประชุมเชิงปฏิบัติการ ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงนำเสนอข้อมูลประกอบการวิเคราะห์และแปลผล โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีรายละเอียดดังนี้

1) ผู้วิจัยทำการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก โดยผู้วิจัยใช้แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครอง ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงนำเสนอข้อมูลประกอบการวิเคราะห์และแปลผล โดยใช้สถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 45)		
ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	6	13.33
หญิง	39	86.67
2. อายุ		
น้อยกว่า 20 ปี	-	-
21 – 30 ปี	17	37.78
31 – 40 ปี	10	22.22
41 – 50 ปี	9	20.00
51 – 60 ปี	6	13.33
มากกว่า 60 ปี	3	6.67
3. อาชีพ		
รับราชการ	-	-
พนักงานของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-
พนักงานบริษัทเอกชน	-	-
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	-	-
ค้าขาย	13	28.89
เกษตรกร	18	40.00
รับจ้างทั่วไป	14	31.11
อื่น ๆ	-	-
4. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	3	6.67
มัธยมศึกษาตอนต้น	18	40.00

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า	19	42.22
อนุปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	5	11.11
ปริญญาตรี	-	-
อื่นๆ	-	-
5. ความสัมพันธ์กับนักเรียน		
บิดา	5	11.11
มารดา	27	60.00
ผู้ปกครอง	13	28.89

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 45 คน จำแนกตามตัวแปร ได้ดังนี้

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 86.67 และเพศชาย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 โดยมีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี มากที่สุด จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 37.78 รองลงมาอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 และมีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ตามลำดับ ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่ามากที่สุด จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 42.22 รองลงมา ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 และระดับ การศึกษาอนุปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 ตามลำดับ โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรมากที่สุด จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมาอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 31.11 และอาชีพพนักงาน บริษัทเอกชน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 28.89 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้

(n = 45)

ประเด็น		ก่อนทำกิจกรรม			หลังทำกิจกรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านที่ 1 กระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้		3.88	.74	มาก	4.22	.73	มากที่สุด
1.1	รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ สามารถส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม	3.80	.84	มาก	4.40	.75	มากที่สุด
1.2	รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ มีการออกแบบกิจกรรมที่หลากหลายในการส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียน	4.18	.65	มาก	4.53	.73	มากที่สุด

ประเด็น		ก่อนทำกิจกรรม			หลังทำกิจกรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.3	รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ มีการวัดผลและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย	3.91	.85	มาก	4.33	.77	มากที่สุด
1.4	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียน	3.64	.65	มาก	4.13	.69	มาก
1.5	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียน	3.76	.74	มาก	4.02	.72	มาก
1.6	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผลกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียน	3.89	.83	มาก	4.00	.77	มาก
1.7	โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียน	4.07	.50	มาก	4.27	.62	มากที่สุด
1.8	โรงเรียนมีสื่อการเรียนรู้ที่เพียงพอและเหมาะสมในการส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียน	3.78	.70	มาก	4.07	.69	มาก
ด้านที่ 2 บุคลิกภาพของครูผู้สอน		4.31	.74	มากที่สุด	4.39	.71	มากที่สุด
2.1	ครูผู้สอนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน	4.31	.76	มากที่สุด	4.64	.61	มากที่สุด
2.2	ครูผู้สอนเอาใจใส่และดูแลผู้เรียนอย่างทั่วถึง	4.42	.66	มากที่สุด	4.56	.66	มากที่สุด
2.3	ครูผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียนและผู้ปกครอง	4.33	.71	มากที่สุด	4.36	.71	มากที่สุด
2.4	ครูผู้สอนมีอารมณ์เย็นแจ่มใส พุดจาไพเราะ	4.31	.70	มากที่สุด	4.42	.72	มากที่สุด
2.5	ครูผู้สอนมีเทคนิคการสอนที่สนุกสนาน	4.36	.86	มากที่สุด	4.38	.72	มากที่สุด
2.6	ครูผู้สอนจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.18	.68	มากที่สุด	4.20	.69	มาก
2.7	ครูผู้สอนจัดเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ	4.24	.77	มากที่สุด	4.24	.77	มากที่สุด
2.8	ครูผู้สอนส่งเสริมให้เด็กแก้ปัญหาด้วยตนเอง	4.29	.76	มากที่สุด	4.29	.76	มากที่สุด
ด้านที่ 3 พฤติกรรมของผู้เรียน		4.08	.85	มาก	4.37	.68	มากที่สุด
3.1	เด็กมีความสุขและสนุกกับการเรียน	3.89	.83	มาก	4.38	.68	มากที่สุด
3.2	เด็กสามารถจดจำข้อมูลต่างๆ หรือสิ่งที่เรียนรู้ได้ เช่น การจัดหมวดหมู่ของใช้ของตนเองได้ เป็นต้น	3.73	.81	มาก	4.27	.65	มากที่สุด
3.3	เด็กสามารถอดทนรอคอยได้	3.93	.86	มาก	4.60	.58	มากที่สุด
3.4	เด็กสามารถปรับอารมณ์หรือเปลี่ยนความคิด เมื่อเจอสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ คิดนอกกรอบ เช่น ลูกมีวิธีการเล่นที่หลากหลาย Ex. การต่อบล็อก การคิดเลขจากคำตอบเดียวกันด้วยโจทย์ที่หลากหลาย “5” มาจาก 2+3, 10-5, 1*5, 8-6+3) เป็นต้น	4.04	.82	มาก	4.22	.70	มากที่สุด
3.5	เด็กสามารถมีสมาธิและจดจ่อใส่ใจในสิ่งที่กำลังเรียนรู้ ไม่วอกแวก เช่น ลูกสามารถช่วยงานบ้านจนเสร็จ เป็นต้น	4.29	.82	มากที่สุด	4.56	.66	มากที่สุด
3.6	เด็กสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ ไม่ไว้วาย ไม่อาละวาด เมื่อเจอสถานการณ์ที่ทำให้ไม่พอใจ เช่น เพื่อนแย่งของเล่น เพื่อนทำร้ายร่างกาย เพื่อนแกล้ง เป็นต้น	4.02	.89	มาก	4.16	.77	มาก
3.7	เด็กสามารถติดตามประเมินตนเองได้ เช่น การทบทวนผลงานของตนเอง การประเมินการทำงานของตนเอง การตรวจสอบจุดบกพร่องของชิ้นงาน เป็นต้น	4.09	.90	มาก	4.11	.71	มาก
3.8	เด็กสามารถคิดริเริ่มและลงมือทำได้ กล้าตัดสินใจ กล้าลงมือลองผิดลองถูก	4.31	.82	มากที่สุด	4.51	.63	มากที่สุด

ประเด็น		ก่อนทำกิจกรรม			หลังทำกิจกรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3.9	เด็กสามารถวางแผน กำหนดเป้าหมาย การเรียงลำดับความสำคัญ ของการทำงานได้	4.24	.83	มากที่สุด	4.49	.63	มากที่สุด
3.10	เด็กมีความพยายามทำกิจกรรมต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อ เช่น เด็กตั้งเป้าหมายว่า “ทำความสะอาด บ้านให้เสร็จก่อนดูการ์ตูน” หรือ “เก็บของเล่นให้เป็นระเบียบ เรียบร้อยก่อนไปเล่นกับเพื่อนนอกบ้าน” เป็นต้น	4.29	.79	มากที่สุด	4.44	.62	มากที่สุด
รวม		4.09	.80	มาก	4.33	.71	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อรูปแบบการสนับสนุน การเรียนรู้ พบว่า ในทัศนะของผู้ปกครองของนักเรียน มีทัศนคติเกี่ยวกับความพึงพอใจ ของ ผู้ปกครองที่มีต่อรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ในภาพรวม ก่อนทำกิจกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.09$, S.D.= .80) โดยพิจารณาทัศนคติเป็นรายด้านที่ได้รับคะแนนน้อยที่สุด และเป็นปัญหา เร่งด่วนในการพัฒนา พบว่า ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.88$, S.D.= .74) รองลงมาด้านพฤติกรรมของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.08$, S.D.= .85) และด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.31$, S.D.= .74) ตามลำดับ และหลังทำกิจกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.33$, S.D.= .71) โดยพิจารณาทัศนคติ เป็นรายด้านที่ได้รับคะแนนมากที่สุด พบว่า ด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.39$, S.D.= .71) รองลงมาด้านพฤติกรรมของผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.37$, S.D.= .71) และด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.22$ S.D.= .73) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ก่อนทำกิจกรรมรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้

1.1 ด้านที่ 1 กระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ เมื่อ พิจารณาด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ ในภาพรวม อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{x} = 4.09$, S.D.= .80) โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณาเป็นปัญหาเร่งด่วนในการ พัฒนามากที่สุด คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหาร จัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.64$, S.D.= .65) รองลงมาผู้ปกครองมีส่วน ร่วมในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียน อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{x} = 3.76$, S.D.= .74) และโรงเรียนมีสื่อการเรียนรู้ที่เพียงพอและเหมาะสมในการส่งเสริม ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.78$, S.D.= .70) ตามลำดับ

1.2 ด้านที่ 2 บุคลิกภาพของครูผู้สอน เมื่อพิจารณาด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอนในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.31$, S.D.= .74) โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณาเป็นปัญหาเร่งด่วนในการพัฒนามากที่สุด คือ ครูผู้สอนจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.18$, S.D.= .68) รองลงมาครูผู้สอนจัดเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.24$, S.D.= .77) และครูผู้สอนส่งเสริมให้เด็กแก้ปัญหาด้วยตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.29$, S.D.= .76) ตามลำดับ

1.3 ด้านที่ 3 พฤติกรรมของผู้เรียน เมื่อพิจารณาด้านพฤติกรรมของผู้เรียนในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.08$, S.D.= .85) โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณาเป็นปัญหาเร่งด่วนในการพัฒนามากที่สุด คือ เด็กสามารถจดจำข้อมูลต่างๆ หรือสิ่งที่เรียนรู้ได้ เช่น การจัดหมวดหมู่ของใช้ของตนเองได้ เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.73$, S.D.= .81) รองลงมาเด็กมีความสุขและสนุกกับการเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.89$, S.D.= .83) และเด็กสามารถอดทนรอคอยได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.93$, S.D.= .86) ตามลำดับ

2. หลังทำกิจกรรมรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้

2.1 ด้านที่ 1 กระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.22$, S.D.= .73) โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณามากที่สุด คือ รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ มีการออกแบบกิจกรรมที่หลากหลายในการส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$, S.D.= .73) รองลงมา รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ สามารถส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.40$, S.D.= .75) และโรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.33$, S.D.= .77) ตามลำดับ

2.2 ด้านที่ 2 บุคลิกภาพของครูผู้สอน เมื่อพิจารณาด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอนในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.39$, S.D.= .71) โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณามากที่สุด คือ ครูผู้สอนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.64$, S.D.= .61) รองลงมาครูผู้สอนเอาใจใส่และดูแลผู้เรียนอย่างทั่วถึง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.56$, S.D.= .66) และครูผู้สอนมีอารมณ์ยิ้มแย้ม แจ่มใส พุดจาไพเราะ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.42$, S.D.= .72) ตามลำดับ

2.3 ด้านที่ 3 พฤติกรรมของผู้เรียน เมื่อพิจารณาด้านพฤติกรรมของผู้เรียนในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.37$, S.D.= .68) โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณามากที่สุด คือ เด็กสามารถมีสมาธิและจดจ่อใส่ใจในสิ่งที่กำลังเรียนรู้ ไม่วอกแวก เช่น ลูกสามารถช่วยงานบ้านจนเสร็จ เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.60$, S.D.= .58) รองลงมาเด็กสามารถอดทนรอคอยได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.56$, S.D.= .66) และเด็กสามารถคิดริเริ่มและลงมือทำได้ กล้าตัดสินใจ กล้าลองผิดลองถูก อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.51$, S.D.= .63) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก ดำเนินการโดยใช้การวิจัยและพัฒนา โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก พัฒนาและศึกษาผลการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ใช้รูปแบบการวิจัย คือ การวิจัยและพัฒนา โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) เริ่มด้วยการวิจัยการศึกษาสภาพการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก และลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ โดยใช้แบบสอบถาม และตามด้วยการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาไปพัฒนารูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก จากนั้นเป็นการทดลองใช้รูปแบบฯ โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก มีรายละเอียดการดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก และศึกษาลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ

ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนารูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนรู้ฯ แบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้าง แบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้ และแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองเป็นเครื่องมือที่ผ่านการตรวจคุณภาพทั้งด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่น สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถาม ใช้สถิติความถี่ ร้อยละ ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์ข้อมูลและศึกษาสภาพการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก ศึกษาลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ และการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนการสอนฯ

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง การสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก

ผลการศึกษาพบว่า สภาพการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จพบว่า ในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครองของนักเรียน มีทัศนคติเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จในภาพรวม สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.40$, S.D.= .94) โดยพิจารณาทัศนคติเป็นรายด้านที่ได้รับคะแนนน้อยที่สุด และเป็นปัญหาเร่งด่วนในการพัฒนา พบว่า ด้านครูผู้สอนและการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.35$, S.D.= .94) รองลงมาปัจจัยที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จที่เหมาะสม (สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วม) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.37$, S.D.= .85) และด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.49$, S.D.= 1.02) ตามลำดับ และสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.36$, S.D.= .84) โดยพิจารณาทัศนคติเป็นรายด้านที่ได้รับคะแนนมากที่สุด พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.41$, S.D.= .79) รองลงมาด้านครูผู้สอนและการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.40$, S.D.= .85) และด้านปัจจัยที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จที่เหมาะสม (สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วม) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.26$, S.D.= .88) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ

1.1 ด้านที่ 1 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.49$, S.D.= 1.02) โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณาเป็นปัญหาเร่งด่วนในการพัฒนามากที่สุด คือ ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.59$, S.D.= .97) รองลงมาหลักสูตรสถานศึกษามีการกำหนดสาระการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.97$, S.D.= .99) และหลักสูตรสถานศึกษามีการกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มุ่งเน้นทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.12$, S.D.= .88) ตามลำดับ

1.2 ด้านที่ 2 ครูผู้สอนและการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ เมื่อพิจารณาด้านครูผู้สอนและการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.35$, S.D.= .94) โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณาเป็นปัญหาเร่งด่วนในการพัฒนามากที่สุด คือ ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียนแต่ละระดับชั้น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.79$, S.D.= .74) รองลงมาครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียนแต่ละระดับชั้น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.91$, S.D.= .92) และครูผู้สอนและผู้ปกครองร่วมกันวางแผนการวัดผลและประเมินผลทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของผู้เรียนแต่ละระดับชั้น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.03$, S.D.= .86) ตามลำดับ

1.3 ด้านที่ 3 ปัจจัยที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จที่เหมาะสม (สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วม) เมื่อพิจารณาด้านปัจจัยที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จที่เหมาะสม (สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วม) ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.37$, S.D.= .85) โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณาเป็นปัญหาเร่งด่วนในการพัฒนามากที่สุด คือ โรงเรียนมีภาพหรือคำที่สะท้อนถึงพฤติกรรมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ เช่น สุภาพดี สำนวน คำพังเพย คำสอนท่านพุทธทาสภิกขุ เป็นต้น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.10$, S.D.= .69) รองลงมาโรงเรียนมีการจัดป้ายนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จภายในห้องเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.19$, S.D.= .69) และโรงเรียนมีการจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายในการส่งเสริมทักษะ

สมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ เช่น นิทาน บัตรภาพ บัตรคำ เป็นต้น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.24$, S.D.= .98) ตามลำดับ

2. สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ

2.1 ด้านที่ 1 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.41$, S.D.= .79) โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณามากที่สุด คือ หลักสูตรสถานศึกษามีการกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มุ่งเน้นทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.62$, S.D.= .62) รองลงมา โรงเรียนสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.60$, S.D.= .77) และหลักสูตรสถานศึกษามีการกำหนดสาระการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.50$, S.D.= .78) ตามลำดับ

2.2 ด้านที่ 2 ครูผู้สอนและการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ เมื่อพิจารณาด้านครูผู้สอนและการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.40$, S.D.= .85) โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณาเป็นมากที่สุด คือ ครูผู้สอนจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมกับระดับชั้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.55$, S.D.= .80) รองลงมา ครูผู้สอนออกแบบกิจกรรมส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมกับระดับชั้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$, S.D.= .82) และครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียนแต่ละระดับชั้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.45$, S.D.= .78) ตามลำดับ

2.3 ด้านที่ 3 ปัจจัยที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จที่เหมาะสม (สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วม) เมื่อพิจารณาด้านปัจจัยที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จที่เหมาะสม (สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วม) ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.26$, S.D.= .88) โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณาเป็นมากที่สุด คือ โรงเรียนมีภาพหรือคำที่สะท้อนถึงพฤติกรรมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ เช่น สุนัข ลานวน คำพังเพย คำสอนท่านพุทธทาสภิกขุ เป็นต้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.52$, S.D.= .50) รองลงมาโรงเรียนมีการจัดป้ายนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จภายในห้องเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.41$, S.D.= .92) และโรงเรียนมีการจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายในการส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการ

ชีวิตให้สำเร็จ เช่น นิทาน บัตรภาพ บัตรคำ เป็นต้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.40$, S.D.= .84) ตามลำดับ

2) ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ

ผลการศึกษาพบว่า การศึกษาลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ พบว่า ในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนระดับ และผู้ปกครองของนักเรียน มีทัศนคติเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ ในภาพรวม สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.64$, S.D.= .84) และสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.46$, S.D.= .82) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 สภาพปัจจุบันของลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณาเป็นปัญหาเร่งด่วนในการพัฒนามากที่สุด คือ เด็กสามารถวางแผน กำหนดเป้าหมาย การเรียงลำดับความสำคัญของการทำงานได้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.12$, S.D.= .65) รองลงมาเด็กสามารถคิดริเริ่มและลงมือทำได้ กล้าตัดสินใจ กล้าลองผิดลองถูก อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.24$, S.D.= .70) และเด็กสามารถมีสมาธิและจดจ่อใส่ใจในสิ่งที่กำลังเรียนรู้ ไม่วอกแวก เช่น การทำกิจกรรมต่างๆ จนเสร็จ ทำการบ้านจนเสร็จก่อนไปเล่น เป็นต้น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.28$, S.D.= .87) ตามลำดับ

2.2 สภาพที่พึงประสงค์ของลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ โดยความคิดเห็นส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณามากที่สุด คือ เด็กสามารถอดทนรอคอยได้ เช่น การยืนต่อแถว การรอของเล่นจากผู้อื่น เป็นต้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.72$, S.D.= .55) รองลงมาเด็กสามารถจดจำข้อมูลต่างๆ หรือสิ่งที่เรียนรู้ได้ เช่น การจัดหมวดหมู่ การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนรู้ การเรียงลำดับเหตุการณ์ เป็นต้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.67$, S.D.= .65) และเด็กสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ ไม่โอ้อวด ไม่อวดฉลาด เมื่อเจอสถานการณ์ที่ทำให้ไม่พอใจ เช่น เพื่อนแย่งของเล่น เพื่อนทำร้ายร่างกาย เพื่อนแกล้ง เป็นต้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.56$, S.D.= .75) ตามลำดับ

3) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครูปฐมวัยในการเสริมสร้างเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครูปฐมวัยในการเสริมสร้างเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง การประเมินความเหมาะสมกับความเป็นไปได้ของรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาพรวม โดยผู้เชี่ยวชาญประเมินให้มีระดับความเหมาะสมของรูปแบบฯ โดยภาพรวม อยู่ในระดับ

มากที่สุด ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = .62) และระดับความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.47$, S.D. = .50)

4) การศึกษาผลการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก

ผลการศึกษาพบว่า การศึกษาผลการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยากโดยภาพรวม พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามผลการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก โดยมีคะแนนความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ฯ ในภาพรวม ก่อนทำกิจกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = .80) โดยพิจารณาทัศนคติเป็นรายด้านที่ได้รับคะแนนน้อยที่สุด และเป็นปัญหาเร่งด่วนในการพัฒนา พบว่า ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ฯ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = .74) รองลงมาด้านพฤติกรรมของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = .85) และด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.31$, S.D. = .74) ตามลำดับ และหลังทำกิจกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = .71) โดยพิจารณาทัศนคติเป็นรายด้านที่ได้รับคะแนนมากที่สุด พบว่า ด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = .71) รองลงมาด้านพฤติกรรมของผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = .71) และด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ฯ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = .73) ตามลำดับ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง การสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก สามารถอภิปรายผลการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ได้ดังนี้

1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพการเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก

ผลการศึกษาพบว่า สภาพการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จพบว่า ในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครองของนักเรียน มีทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จในภาพรวม สภาพปัจจุบัน อยู่ใน

ระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.40$, S.D. = .94) โดยพิจารณาทัศนคติเป็นรายด้านที่ได้รับคะแนนน้อยที่สุด และเป็นปัญหาเร่งด่วนในการพัฒนา พบว่า ด้านครูผู้สอนและการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.35$, S.D. = .94) รองลงมาปัจจัยที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จที่เหมาะสม (สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วม) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.37$, S.D. = .85) และด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.49$, S.D. = 1.02) ตามลำดับ และสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = .84) โดยพิจารณาทัศนคติเป็นรายด้านที่ได้รับคะแนนมากที่สุด พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = .79) รองลงมา ด้านครูผู้สอนและการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = .85) และด้านปัจจัยที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จที่เหมาะสม (สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วม) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = .88) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาความคิดเห็นมากที่สุด พบว่า หลักสูตรสถานศึกษาควรมีการกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มุ่งเน้นทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ และโรงเรียนควรมีการสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ รวมถึงหลักสูตรสถานศึกษามีการกำหนดสาระการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของธานีรินทร์ อินทวิเศษ และคณะ (2564 : 330) ได้ศึกษาเรื่องภาพสะท้อนการศึกษาไทยหลังภาวะโควิด 2019 พบว่า สิ่งที่ควรคำนึงถึง คือ การเพิ่มความยืดหยุ่นของโครงสร้างเวลาเรียนและความหลากหลายของรูปแบบการเรียนรู้ ความยืดหยุ่นในการใช้เวลาและการเลือกรูปแบบการเรียนจะทำให้ครูสามารถออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และส่งเสริมการเรียนรู้รายบุคคลและเนื้อหาของแต่ละช่วงวัยที่ชัดเจน

2. ด้านครูผู้สอนและการจัดการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ เมื่อพิจารณาความคิดเห็นมากที่สุด พบว่า ครูผู้สอนควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมกับระดับชั้น ครูผู้สอนควรมีการออกแบบกิจกรรมส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมกับระดับชั้น และครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียนแต่ละระดับชั้น สอดคล้องกับบทความปริทัศน์ของกาญจนา บุญภักดี (2563 : A5) เรื่อง การจัดการเรียนรู้ ยุค New Normal พบว่า การจัดการเรียนรู้ ยุค New Normal ความสำคัญอยู่ที่การออกแบบการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตาม

เป้าหมายที่วางไว้ มีดังนี้ ผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ การจัดการเรียนรู้เน้นการปฏิบัติ ผู้เรียนรู้รู้สึกสนุกกับการเรียน และสอดคล้องกับช่วงวัยและความต้องการของผู้เรียน

3. ด้านปัจจัยที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จที่เหมาะสม (สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วม) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นมากที่สุด พบว่า โรงเรียนควรมีภาพหรือคำที่สะท้อนถึงพฤติกรรมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ เช่น สุขภาพดี สำนวน คำพังเพย คำสอนท่านพุทธทาสภิกขุ เป็นต้น โรงเรียนควรมีการจัดป้ายนิเทศให้ ความรู้เกี่ยวกับทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จภายในห้องเรียน และโรงเรียนควรมีการจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายในการส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ เช่น นิทาน บัตรภาพ บัตรคำ เป็นต้น สอดคล้องกับบทความวิชาการของ ตฤณ หงษ์ไส และอัจฉรีย์ ไกรกิจ ราษฎร์ (2563 : 40 – 43) เรื่องสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสมอง EF สำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสมอง มีอิทธิพลและส่งผลต่อการพัฒนาของ เด็ก ทั้งการเรียนรู้ อารมณ์ ความรู้สึก และการกระทำ สภาพแวดล้อมเปรียบเสมือนครูที่คอยเพิ่มเติม ประสบการณ์การเรียนรู้ เด็กจะเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา จากการค้นพบ การสำรวจ การสังเกต การ ทดลอง จากสภาพแวดล้อมรอบตัว ซึ่งการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ประกอบด้วย พื้นที่ สำหรับทำกิจกรรม มุมประสบการณ์ อุปกรณ์ที่มีขนาดเหมาะสมกับวัยของเด็ก และการจัด สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน ประกอบด้วย สนามเด็กเล่น สวนหย่อม การรักษาความสะอาด เป็นต้น สภาพแวดล้อมเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อทักษะสมอง ในการเรียนรู้ การวางแผน เลือกร และ ตัดสินใจด้วยตนเอง

2) ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ

ผลการศึกษาพบว่า การศึกษาลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ พบว่า ในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนระดับ และผู้ปกครองของนักเรียน มีทัศนคติเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ ในภาพรวม สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.64$, S.D.= .84) และสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.46$, S.D.= .82) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ลักษณะพฤติกรรมที่ แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ เมื่อพิจารณาความคิดเห็นมากที่สุด พบว่า เด็กที่มีลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถอดทนรอคอยได้ เช่น การยืนต่อแถว การรอ ของเล่นจากผู้อื่น เป็นต้น เด็กที่สามารถจดจำข้อมูลต่างๆ หรือสิ่งที่เรียนรู้ได้ เช่น การจัดหมวดหมู่ การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนรู้ การเรียงลำดับเหตุการณ์ เป็นต้น และเด็กที่สามารถควบคุมอารมณ์ ของตนเองได้ ไม่ไว้วางใจ ไม่อาละวาด เมื่อเจอสถานการณ์ที่ทำให้ไม่พอใจ เช่น เพื่อนแย่งของเล่น

เพื่อนทำร้ายร่างกาย เพื่อนแกล้ง เป็นต้น สอดคล้องกับบทความวิชาการของ วัฒนาพร ระเบียบทุกข์ (2563 : 9) เรื่อง สมรรถนะเด็กไทยในยุคโลกพลิกผัน (VUCA World) พบว่า กรอบการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 (Framework for 21st Century Learning) ได้กำหนดทักษะที่เป็นเป้าหมายในการ พัฒนาผู้เรียนไว้ 3 ส่วน ดังนี้ 1. ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม คือ ความคิดสร้างสรรค์ แก้ปัญหาเป็น ใส่ใจนวัตกรรม มีการสื่อสารที่ดี รู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณ และมีความร่วมมือร่วมใจ 2. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี คือ รู้จักติดตามข้อมูลข่าวสาร รอบรู้ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ รู้เท่าทันสื่อ และฉลาดในการสื่อสาร 3. ด้านชีวิตและอาชีพ คือ มีความยืดหยุ่น รู้จัก ปรับตัว มีภาวะผู้นำ มีความคิดริเริ่ม ใส่ใจตัวเอง เรียนรู้วัฒนธรรม รู้จักเข้าสังคม มีความ ขยันหมั่นเพียร รับผิดชอบ และรู้จักพัฒนาตัวเอง และสอดคล้องกับบทความวิชาการของ ชัชชญา พิระ ธรณิศร์ (2563 : 135) เรื่องความท้าทายการจัดการศึกษาในยุค Disruptive Change ของผู้บริหาร สถานศึกษา พบว่า ผู้เรียนจะต้องมีสมาธิจดจ่อ มีเป้าหมาย การมีวินัยในตนเอง และสามารถกำกับ ตัวเองได้

3) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครูปฐมวัยในการเสริมสร้างเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครูปฐมวัยในการเสริมสร้าง เด็กปฐมวัยสู่ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง การประเมินความเหมาะสมกับความเป็นไปได้ของรูปแบบ การสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะ พลิกผัน โดยผู้เชี่ยวชาญประเมินให้มีระดับความเหมาะสมของรูปแบบฯ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ที่สุด ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = .62) และระดับความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ที่สุด ($\bar{x} = 4.47$, S.D. = .50)

4) การศึกษาผลการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก

ผลการศึกษาพบว่า การศึกษาผลการใช้รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะ สมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็ก ที่เข้าถึงยากโดยภาพรวม พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามผลการใช้รูปแบบ การสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะ พลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก โดยมีคะแนนความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อ รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ฯ ในภาพรวม ก่อนทำกิจกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = .80) โดยพิจารณาทัศนคติเป็นรายด้านที่ได้รับคะแนนน้อยที่สุด และเป็นปัญหาเร่งด่วนในการ พัฒนา พบว่า ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ฯ อยู่ในระดับมาก

($\bar{x} = 3.88$, S.D. = .74) รองลงมาด้านพฤติกรรมของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = .85) และด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.31$, S.D. = .74) ตามลำดับ และหลังทำกิจกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = .71) โดยพิจารณาทัศนคติเป็นรายด้านที่ได้รับคะแนนมากที่สุด พบว่า ด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = .71) รองลงมาด้านพฤติกรรมของผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = .71) และด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = .73) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาความคิดเห็นมากที่สุด พบว่า รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ มีการออกแบบกิจกรรมที่หลากหลายในการส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียน รูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ สามารถส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม และโรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของสมาน อัครวุฒิ (2561 : 24) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาและการเรียนรู้ยุคใหม่ : แม้ไม่มีโควิด-19 การศึกษาก็ต้องปรับตัว พบว่า ครูต้องเข้าใจผู้เรียน และเลือกกระบวนการทางการศึกษาที่สอดคล้องกับวิธีเรียนของผู้เรียนให้มากที่สุด และจุดหมายของหลักสูตร สาระในการเรียนรู้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ควรเป็นตัวอย่างการเรียนรู้ที่สามารถต่อยอดและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. ด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอน เมื่อพิจารณาความคิดเห็นมากที่สุด พบว่า ครูผู้สอนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน ครูผู้สอนเอาใจใส่และดูแลผู้เรียนอย่างทั่วถึง และครูผู้สอนมีอารมณ์ยิ้มแย้มแจ่มใส พูดจาไพเราะ

3. ด้านพฤติกรรมของผู้เรียน เมื่อพิจารณาความคิดเห็นมากที่สุด พบว่าเด็กสามารถมีสมาธิและจดจ่อใส่ใจในสิ่งที่กำลังเรียนรู้ ไม่วอกแวก เช่น ลูกสามารถช่วยงานบ้านจนเสร็จ เป็นต้น เด็กสามารถอดทนรอคอยได้ และเด็กสามารถคิดริเริ่มและลงมือทำได้ กล้าตัดสินใจ กล้าลองผิดลองถูก สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรินทร์ พาหิรัญ (2561 : 87) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของโปรแกรมสมองจิตใจ และการเรียนรู้ต่อหน้าที่บริหารจัดการของสมองในนักเรียนชั้นประถมศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีความคิดแบบยืดหยุ่นสามารถเรียนรู้กฎเกณฑ์ใหม่ได้อย่างรวดเร็ว สามารถจดจำกับสิ่งที่กำลังทำได้นาน เมื่อทำผิดแล้วจะแก้ไขให้ถูกต้องและมีการวางแผนในการทำจนสำเร็จ มีความจำใช้งานที่ดี

5.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง การสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน

1.2 เป็นแนวทางในการส่งเสริมลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน

1.3 เป็นแนวทางในการปลูกฝังลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยในการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวในการส่งเสริมพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ

2.2 ควรมีการศึกษากระบวนการทางสังคมในการส่งเสริมลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560**. กรุงเทพมหานคร : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กัญญารัตน์ ชูเกลี้ยง และคณะ. (2562). **การพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (EF) สำหรับเด็กปฐมวัย โดยผ่านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา เรื่อง การประกอบอาหารประเภทขนมไทยพื้นเมือง 4 ภาค**. รายงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- กาญจนา บุญภักดี. (2563). “การจัดการเรียนรู้ ยุค New Normal”. บทความปริทัศน์. **วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม** , 19(2) , A1 – A6.
- ขวัญข้าว ตะตยรัตน์. (2564). **การพัฒนาแบบวัดทักษะการคิดเชิงบริหาร กลุ่มทักษะกำกับตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาส**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ขวัญฟ้า รังสิยานนท์ และคณะ. (2562). **การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างทักษะสมอง-อีเอฟสำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในโรงเรียนเครือข่าย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต**. รายงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- ชัชชญา พิระธณิศร์. (2563). “ความท้าทายการจัดการศึกษาในยุค Disruptive Change ของผู้บริหารสถานศึกษา” **วารสารศึกษาศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่** , 4(2) , 126 – 139.
- ตฤณ หงษ์ไส และอัจฉรีย์ ไกรกิจราษฎร์. (2563). “สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสมอง EF สำหรับเด็กปฐมวัย” **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร** , 18(1) , 31 – 50.
- เทือน ทองแก้ว. (2563). “การออกแบบการศึกษาในชีวิตวิถีใหม่ : ผลกระทบจากการแพร่ระบาด COVID – 19”. **ครูสภาวิทยากร** , 1(2) , 1 – 10.
- ธานินทร์ อินทวิเศษ และคณะ. (2564). “ภาพสะท้อนการศึกษาไทยหลังภาวะโควิด 2019” **วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น** , 7(4) , 323 – 333.
- พวงรัตน์ จินพล และมานิตา เจือบุญ. (2564). “การจัดการเรียนออนไลน์ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในยุคของการเปลี่ยนแปลงโลกท่ามกลางวิกฤตโควิด-19 : กรณีศึกษา โรงเรียนต้นติวัตร์ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช”. **วารสารเทคโนโลยีภาคใต้** , 14(2) , 1 – 14.
- พัชรภรณ์ ดวงชื่น. (2563). “การบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่หลังวิกฤติโควิด – 19”. **วารสารศิลปการจัดการ** , 4(3) , 783 – 795.

- พัชรินทร์ พาหิรัญ. (2561). ผลของโปรแกรมสมอง จิตใจ และการเรียนรู้ ต่อหน้าที่บริหารจัดการ
ของสมองในนักเรียนชั้นประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสมอง จิตใจ และการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัชรี ผลโยธิน. (2560). หน่วยที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัย
ใน ประมวลสาระชุดวิชาการจัดการศึกษาและหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัยสำหรับเด็กปฐมวัย
หน่วยที่ 1 – 7. (พิมพ์ครั้งที่ 1). นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2563). “สมรรถนะเด็กไทยในยุคโลกพลิกผัน (VUCA World)”. *ครูสภาวิทยา
จารย์* , 1(1) , 1 – 18.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา. (2562). การจัดการเรียนรู้ในยุค Disruptive Innovation.
กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.
- วินิจ ผาเจริญ และคณะ. (2564). “ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของพลเมืองไทยวัยเรียนกับ
สถานการณ์การเรียนออนไลน์ในยุคไวรัสโควิด – 19”. *วารสารปัญญาภิธาน* , 6(1) ,
1 – 14.
- สมาน อัสวภูมิ. (2564). “การศึกษาและการเรียนรู้ยุคใหม่ : แม้ไม่มีโควิด – 19 การศึกษาก็ต้อง
ปรับตัว”. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย* , 3(1) , 19
– 27.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2560). ฝึก EF พัฒนาสมองลูกน้อย.
กรุงเทพมหานคร : สุข พับลิชชิ่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2558). EF ภูมิคุ้มกันชีวิตและป้องกันยา
เสพติด คู่มือสำหรับครูอนุบาล. กรุงเทพมหานคร : รักลูกบุ๊ค.
- สุภาภรณ์ พรหมบุตร. (ออนไลน์). New normal กับวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลง. สืบค้นเมื่อ 19 ตุลาคม
2564. จาก [file:///C:/Users/SURFACE/Downloads/Suphaporn%20-
%20New%20Normal%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/SURFACE/Downloads/Suphaporn%20-%20New%20Normal%20(2).pdf)
- สุภาวดี หาญเมธี และคณะ. (2561). คู่มือพัฒนาทักษะสมอง EF Executive Functions สำหรับ
ครูปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร : มติชน.
- สุภาวดี หาญเมธี. (2559). EF ทักษะสมอง เพื่อจัดการชีวิตที่สำเร็จ Executive Function. สถาบัน
อาร์แอลจี (รักลูก เลิร์นนิ่ง กรุ๊ป).
- สุวิมล มธูรส. (2564). “การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค New Normal COVID – 19”.
วารสารรัชต์ภาคย์ , 15(40) , 35 – 42.

Diamond, A. (2012). Activities and Programs That Improve Children's Executive Functions. *Psychological Science*, 21(5), 335-341.

Sharples, J. (2018). **Executive Function in education : Controlling the learning brain**. Retrieved on October 19, 2021 from
http://www.education.sa.gov.au/sites/default/files/executive_functions_in_education_controlling_the_learning_brain.pdf

WHO. (ออนไลน์). **โรคโควิด 19 คืออะไร**. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564. จาก
<https://www.who.int/docs/default-source/searo/thailand>.

Wongyai, W., & Patphol, M. (2020). Learning Design for the New Normal. Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ชลธิป สมาหิโต
2. รองศาสตราจารย์ ดร.दनัยศักดิ์ กาโร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรีย์ ร่วมคิด
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธราเทพ เตมีรักษ์
5. ดร.สุพรรณษา สุวรรณชาติ

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ

ที่ อว ๐๖๔๐.๒ / ๐๒๓๐

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๐๐

๑๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ชลธิป สมบัติโต

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถาม

๒. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

๓. แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้

๔. แบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้

๕. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครอง

ด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพนธ์ สว่างจันทร์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.) ประเภททุนสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund : FF) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เรื่อง “การสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียน ในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก” มีความประสงค์ขอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพก่อนนำไปใช้ เก็บรวบรวมข้อมูลและทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เนื่องจากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเข้าใจ และเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว เป็นอย่างดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยให้มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสม กับงานวิจัยต่อไป อนึ่ง นักวิจัยจะดำเนินการจัดส่งเครื่องมือวิจัยในรูปแบบไฟล์เอกสารให้กับผู้ทรงคุณวุฒิ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ณัญนิศา บุญจิตร)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ วิจัย และนวัตกรรม
รักษาราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ : ๐๗ ๗๙๙๓ ๓๓๖๐

ผู้ประสานงาน : ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพนธ์ สว่างจันทร์

โทรศัพท์ : ๐๘๙๔ ๒๙๖๖ ๙๙๙๖

ที่ อว ๐๖๔๐.๒ / ๐๒๓๑

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๐๐

๑๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.คณิศร์ กัโร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถาม

๒. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

๓. แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้

๔. แบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้

๕. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครอง

ด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพจน์ สว่างจันทร์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.) ประเภททุนสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund : FF) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เรื่อง “การสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียน ในภาวะพลัดถิ่นในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก” มีความประสงค์ขอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพก่อนนำไปใช้ เก็บรวบรวมข้อมูลและทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เนื่องจากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเข้าใจ และเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว เป็นอย่างดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยให้มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสม กับงานวิจัยต่อไป อนึ่ง นักวิจัยจะดำเนินการจัดส่งเครื่องมือวิจัยในรูปแบบไฟล์เอกสารให้กับผู้ทรงคุณวุฒิ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ณัฐา บุญจิตร์)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ วิจัย และนวัตกรรม
รักษาราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ : ๐๗ ๗๑๓ ๓๓๖๐

ผู้ประสานงาน : ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพจน์ สว่างจันทร์

โทรศัพท์ : ๐๘๙ ๒๙๖ ๙๙๙๖

ที่ อว ๐๖๔๐.๒ / ๐๒๓๓

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๐๐

๑๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย ร่วมคิด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถาม
๒. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง
๓. แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้
๔. แบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้
๕. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครอง

ด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพนธ์ สว่างจันทร์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.) ประเภททุนสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund : FF) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เรื่อง “การสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียน ในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก” มีความประสงค์ขอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพก่อนนำไปใช้ เก็บรวบรวมข้อมูลและทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เนื่องจากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเข้าใจ และเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว เป็นอย่างดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยให้มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสม กับงานวิจัยต่อไป อนึ่ง นักวิจัยจะดำเนินการจัดส่งเครื่องมือวิจัยในรูปแบบไฟล์เอกสารให้กับผู้ทรงคุณวุฒิ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.อานิสา บุญจิตร)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ วิจัย และนวัตกรรม
รักษาราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์
โทรศัพท์ : ๐๗ ๗๑๔๓ ๓๓๖๐
ผู้ประสานงาน : ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพนธ์ สว่างจันทร์
โทรศัพท์ : ๐๘๙ ๒๙๖ ๙๔๙๖

ที่ อว ๐๖๔๐.๒ / ๐๒๓๒

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๐๐

๑๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธราเทพ เตมีรักษ์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถาม
๒. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง
๓. แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้
๔. แบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้
๕. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครอง

ด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพนธ์ สว่างจันทร์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.) ประเภททุนสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund : FF) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เรื่อง “การสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียน ในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก” มีความประสงค์ขอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพก่อนนำไปใช้ เก็บรวบรวมข้อมูลและทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เนื่องจากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเข้าใจ และเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว เป็นอย่างดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยให้มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสม กับงานวิจัยต่อไป อนึ่ง นักวิจัยจะดำเนินการจัดส่งเครื่องมือวิจัยในรูปแบบไฟล์เอกสารให้กับผู้ทรงคุณวุฒิ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ณัฏฐา บุญจิตร)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ วิจัย และนวัตกรรม
รักษาราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ : ๐๘๑ ๗๑๔๓ ๓๓๖๐๐

ผู้ประสานงาน : ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพนธ์ สว่างจันทร์

โทรศัพท์ : ๐๘๙ ๒๙๖ ๙๘๙๖

ที่ อว ๐๖๔๐.๒ / ๐๒๒๔

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๐๐

๑๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร. สุพรรณษา สุวรรณชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถาม

๒. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง
๓. แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้
๔. แบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้
๕. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครอง

ด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรอุณห์ สว่างจันทร์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.) ประเภททุนสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund : FF) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เรื่อง “การสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียน ในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก” มีความประสงค์ขอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพก่อนนำไปใช้ เก็บรวบรวมข้อมูลและทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เนื่องจากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเข้าใจ และเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว เป็นอย่างดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยให้มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสม กับงานวิจัยต่อไป อนึ่ง นักวิจัยจะดำเนินการจัดส่งเครื่องมือวิจัยในรูปแบบไฟล์เอกสารให้กับผู้ทรงคุณวุฒิ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ญานิศา บุญจิตร)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ วิจัย และนวัตกรรม
รักษาราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ : ๐๗ ๗๙๔๓ ๓๓๖๐

ผู้ประสานงาน : ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรอุณห์ สว่างจันทร์

โทรศัพท์ : ๐๘๙ ๒๙๖ ๙๔๙๖

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการเสริมทักษะสมองฯ
วิจัยเรื่อง การสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของ
นักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก

*****

วัตถุประสงค์ :

แบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน

คำชี้แจง :

1. ข้อคิดเห็นของท่านในการตอบแบบสอบถามนี้ จะเป็นประโยชน์เพื่อการทำวิจัยเท่านั้น และจะเก็บไว้เป็นความลับ
2. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ คือ ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน ตัวแทนคนในชุมชน และผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย
3. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ
  - ตอนที่ 3 ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ
  - ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรฤกษ์ สว่างจันทร์
ผู้วิจัย

รหัส.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

☐ ครูผู้สอน	☐ ผู้บริหารโรงเรียน	☐ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย

1. เพศ

☐ หญิง☐ ชาย

2. อายุ

☐ 21-30 ปี☐ 31-40 ปี☐ 41-50 ปี☐ 51-60 ปี☐ มากกว่า 60 ปี

3. ระดับการศึกษา

☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า☐ อนุปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือเทียบเท่า☐ ปริญญาตรี☐ อื่น ๆ ระบุ.....

4. อาชีพ

☐ รับราชการ☐ พนักงานของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ☐ พนักงานบริษัทเอกชน☐ ประกอบธุรกิจส่วนตัว☐ ค้าขาย☐ เกษตรกร☐ รับจ้างทั่วไป☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ประเด็น		สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.3	โรงเรียนมีบรรยากาศร่มรื่น มีความเป็นธรรมชาติ สะอาด ปลอดภัย และสวยงาม										
3.4	โรงเรียนมีการจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายในการส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ เช่น นิทาน บัตรภาพ บัตรคำ เป็นต้น										
3.5	โรงเรียนมีการจัดป้ายนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จภายในห้องเรียน										
3.6	โรงเรียนมีภาพหรือคำที่สะท้อนถึงพฤติกรรมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ เช่น สุภาษิต สำนวน คำพังเพย คำสอนท่านพุทธทาสภิกขุ เป็นต้น										
3.7	ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้หรือบรรยากาศที่ส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ เช่น ความสะอาดในชุมชน จุดทิ้งขยะในชุมชน การเป็นแบบอย่างที่ดีของคนในชุมชน เป็นต้น										

ตอนที่ 3 ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงตามระดับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดเกณฑ์ของระดับความคิดเห็น ดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	มากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	มาก
3 คะแนน	หมายถึง	ปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	น้อย
1 คะแนน	หมายถึง	น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

วิจัยเรื่อง การสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของ
นักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก

*****

วัตถุประสงค์ :

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างในการวิจัยครั้งนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน
และสภาพที่พึงประสงค์ของการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ
ของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก

คำชี้แจง :

1. ข้อคิดเห็นของท่านในการตอบแบบสัมภาษณ์นี้ จะเป็นประโยชน์เพื่อการทำวิจัยเท่านั้น
และจะเก็บไว้เป็นความลับ
2. ผู้ให้สัมภาษณ์ โดยแบ่งกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน
กรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ซึ่งทำการสัมภาษณ์ทั้งรายบุคคล และการสนทนากลุ่ม
3. แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์
  - ตอนที่ 2 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับการสนับสนุนการเรียนรู้และลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออก
ถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียน

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นอย่างดี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพจน์ สว่างจันทร์

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

☐ ครูผู้สอน   ☐ ผู้บริหารโรงเรียน   ☐ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย

1. เพศ

☐ หญิง   ☐ ชาย

2. อายุ

☐ 21-30 ปี   ☐ 31-40 ปี   ☐ 41-50 ปี
☐ 51-60 ปี   ☐ มากกว่า 60 ปี

3. ระดับการศึกษา

☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า
☐ อนุปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือเทียบเท่า
☐ ปริญญาตรี
☐ อื่น ๆ ระบุ.....

4. อาชีพ

☐ รับราชการ
☐ พนักงานของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
☐ พนักงานบริษัทเอกชน
☐ ประกอบธุรกิจส่วนตัว   ☐ ค้าขาย   ☐ เกษตรกร
☐ รับจ้างทั่วไป   ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

.....วันที่สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับการสนับสนุนการเรียนรู้และลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียน

1. ท่านคิดว่า นักเรียนที่มีทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ ควรมีลักษณะอย่างไร
2. ท่านคิดว่า เพราะเหตุใด นักเรียนในปัจจุบันนี้จึงควรมีพฤติกรรมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ
3. ท่านคิดว่าโรงเรียนมีการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในด้านทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร
4. ท่านคิดว่าจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในด้านทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จสามารถบูรณาการกับกิจกรรมใดในโรงเรียนได้บ้าง อย่างไร
5. ท่านมีวิธีการส่งเสริมหรือการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับนักเรียนในปัจจุบัน ด้วยวิธีการใดบ้าง
6. ท่านคิดว่า สื่อประกอบการเรียนรู้ใดที่เหมาะสมแก่นักเรียนในการส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ
7. ท่านคิดว่า สภาพแวดล้อมแบบใดที่เอื้อต่อการส่งเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับนักเรียน
8. ท่านคิดว่า ผู้ปกครอง และชุมชนควรมีบทบาทอย่างไรในการส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับนักเรียน
9. วิธีการในการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชนในการเสริมสร้างทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนได้อย่างไร
10. ท่านคิดว่า ชุมชนควรให้ความช่วยเหลือ/สนับสนุนการเรียนรู้ทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จให้กับนักเรียนได้อย่างไร จากใคร/หน่วยงานใด

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์

แบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้
วิจัยเรื่อง การสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของ
นักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก

*****

วัตถุประสงค์ :

แบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในการวิจัยครั้งนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน

คำชี้แจง :

1. ข้อคิดเห็นของท่านในการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ จะเป็นประโยชน์เพื่อการทำวิจัยเท่านั้นและจะเก็บไว้เป็นความลับ

2. แบบประเมินนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและความอนุเคราะห์ในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพรรณ สว่างจันทร์

ผู้วิจัย

ที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ระดับความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
11	เกณฑ์การประเมินมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของกิจกรรมการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน										

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้ประเมิน.....

วันที่.....

แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้

วิจัยเรื่อง การสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของ
นักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก

*****

คำชี้แจง :

1. ข้อสังเกตของท่านในการตอบแบบสังเกตในการวิจัยนี้ จะเป็นประโยชน์เพื่อการทำวิจัยเท่านั้น
และจะเก็บไว้เป็นความลับ

2. แบบสังเกตนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ
ของนักเรียนในภาวะพลิกผัน

ตอนที่ 2 ปัจจัยสนับสนุนต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ
ของนักเรียนในภาวะพลิกผัน

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้
สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน

ตอนที่ 4 ข้อสังเกตเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะ
พลิกผัน

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ปัจจัยสนับสนุนต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนใน
ภาวะพลิกผัน

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของ
นักเรียนในภาวะพลิกผัน

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 ข้อสังเกตเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้สังเกต.....

วันที่.....

แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครอง
วิจัยเรื่อง การสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของ
นักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก

*****

วัตถุประสงค์ :

แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองฯ ในการวิจัยครั้งนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จของนักเรียนในภาวะพลิกผัน

คำชี้แจง :

1. ข้อคิดเห็นของท่านในการตอบแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองฯ นี้ จะเป็นประโยชน์ในการทำวิจัยเท่านั้นและจะเก็บไว้เป็นความลับ
2. ผู้ตอบแบบประเมิน คือ ผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนบ้านเกาะพะลวย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน
  - ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อรูปแบบการสนับสนุนการเรียนรู้
  - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและความอนุเคราะห์ในการประเมินความพึงพอใจครั้งนี้เป็นอย่างดี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพรรณ สว่างจันทร์
ผู้วิจัย

รหัส.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน

1. เพศ

☐ หญิง☐ ชาย

2. อายุ

☐ น้อยกว่า 20 ปี☐ 21-30 ปี☐ 31-40 ปี☐ 41-50 ปี☐ 51-60 ปี☐ มากกว่า 60 ปี

3. อาชีพ

☐ รับราชการ☐ พนักงานของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ☐ พนักงานบริษัทเอกชน☐ ประกอบธุรกิจส่วนตัว☐ ค้าขาย☐ เกษตรกร☐ รับจ้างทั่วไป☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. ระดับการศึกษา

☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า☐ อนุปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือเทียบเท่า☐ ปริญญาตรี☐ อื่น ๆ ระบุ.....

5. มีความสัมพันธ์กับนักเรียน..... (Ex : บิดา มารดา ฯลฯ)

ประเด็น		ก่อนทำกิจกรรม					หลังทำกิจกรรม				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.9	เด็กสามารถวางแผน กำหนดเป้าหมาย การเรียงลำดับ ความสำคัญของการทำงานได้										
3.10	เด็กมีความพยายามทำกิจกรรมต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมายที่ กำหนดไว้ มีความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อ เช่น เด็กตั้งเป้าหมายว่า “ทำความสะอาดบ้านให้เสร็จก่อน ดูการ์ตูน” หรือ “เก็บของเล่นให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ก่อนไปเล่นกับเพื่อนนอกบ้าน” เป็นต้น										

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการประเมินความพึงพอใจ

ภาคผนวก ง

เอกสารรับรองโครงการวิจัยโดยคณะกรรมการวิจัยในมนุษย์

รหัสโครงการ

เอกสารรับรองเลขที่	SRU-EC2023/072
รหัสโครงการวิจัย	SRU-EC2023/072
ชื่อโครงการ	การสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิตให้สำเร็จ ของนักเรียนในภาวะพลิกผันในโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็กที่เข้าถึงยาก
ชื่อหัวหน้าโครงการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรวิทย์ สว่างจันทร์
หน่วยงานที่สังกัด	คณะครุศาสตร์
แหล่งทุน	งบประมาณกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) ประเภททุน สนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund : FF)
ประเภทการรับรอง	Expedited Review
วันที่รับรอง	24 เมษายน 2566
วันที่หมดอายุ	23 เมษายน 2567

ภาคผนวก จ
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล นางสาวพรพรรณ สว่างจันทร์
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน หลักสูตรวิชาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สุราษฎร์ธานี ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
84100

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2552	ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
พ.ศ.2554	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปฐมวัยศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน
พ.ศ.2562	ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาเด็กปฐมวัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ผลงานวิจัย

- อุไรวรรณ มีเพียร และคณะ. (2557). การศึกษาแนวความคิดการออกแบบสื่อการเล่นพื้นบ้าน ตามวิถีภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างสื่อ การเรียนรู้วิทยาศาสตร์พื้นฐาน เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ของวัตถุ. ทนุวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).(วิจัยร่วม)
- ชิตาพร เอี่ยมสะอาด และคณะ. (2560). การสร้างชุดความรู้กิจกรรมกำจัดขยะโดยใช้กระบวนการคิดแก้ปัญหาสำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียนพื้นที่อ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. ทนุวิจัยจากคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.). (วิจัยร่วม)
- เสาวภาคย์ สว่างจันทร์. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับปฐมวัยของผู้ปกครองในเขตเทศบาลตำบลคลองแงะ อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ภายใต้แผนงานโครงการวิจัยและพัฒนาเครือข่ายต้นแบบบูรณาการพันธกิจมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีกับชุมชนท้องถิ่นและภาคี.

- ปารณีย์ ศรีสวัสดิ์ และคณะ. (2561). การพัฒนานักสื่อความหมายท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในอำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี. ทนุวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ร่วมกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.). (วิจัยร่วม)
- เสาวภาคย์ สว่างจันทร์ และวารวิชนี หวันหนู. (2561). การศึกษาประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการโครงการฐานวิจัย เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย. ทนุวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. (หัวหน้าโครงการ)
- ญัฐกานต์ แ่นพิมาย และเสาวภาคย์ สว่างจันทร์. (2562). การพัฒนาแนวการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความตระหนักทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นในเด็กปฐมวัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี : กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดเขาสุวรรณประดิษฐ์. ทนุวิจัยงบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. (วิจัยร่วม)
- เสาวภาคย์ สว่างจันทร์. (2563). การเรียนรู้ข้ามรุ่นของเด็กปฐมวัยเพื่อส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม. ภายใต้แผนบูรณาการ “การจัดการทรัพยากรชุมชนท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนสู่การพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน” ทนุวิจัยงบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- เสาวภาคย์ สว่างจันทร์. (2564). รูปแบบการพัฒนาอัตลักษณ์ของเด็กปฐมวัยโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสุคนไไทย 4.0. ทนุวิจัยงบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- เสาวภาคย์ สว่างจันทร์. (อยู่ระหว่างดำเนินการ). การพัฒนาเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง. ชุดโครงการ “การเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์สู่คุณลักษณะที่พึงประสงค์” ทนุวิจัยงบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกว.).

ผลงานอื่นๆ

- เสาวภาคย์ สว่างจันทร์ และวารวิชนี หวันหนู. (2560). การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการโครงการฐานวิจัย เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย. ใน *การประชุม*

วิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ครั้งที่ 3 พ.ศ. 2562
วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2562 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หน้า 496-505.

- เสาวภาคย์ สว่างจันทร์. (2562,มกราคม-มิถุนายน).“ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับปฐมวัยของผู้ปกครองในเขตเทศบาลตำบลคลองแงะ อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา”.วารสารอินทนิลทักษิณสาร. 14(1) : 221-248.
- ปารณีย์ ศรีสวัสดิ์ และคณะ. (2562). การพัฒนานักสื่อความหมายท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในอำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี. “วารสารวิชาการการท่องเที่ยวไทย นานาชาติ”. 15(1) : 155-166.
- ณัฐกานต์ แน่พิมาย และเสาวภาคย์ สว่างจันทร์. (2564). การพัฒนาแนวการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความตระหนักทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นในเด็กปฐมวัย. ใน การประชุมวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ระดับชาติ ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2564 วันที่ 9-10 กันยายน 2564 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ หน้า 782-793.